

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΗΑΝΙΑΔΑΣ

Ἐγκυκλιζόμενον ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἑξα ἔν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τυπθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξέ-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατριμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἑλλων ἔν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν γελλίνια 10.
Ἐξέμνησι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΘΗ - ΕΚΑΘΗΜΕΡΗ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' οἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην Οὐλαῶποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐδδὸς Ἐκρηκίδου κρηθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 45ος

Ἀθήναι, 2 Ἰουλίου 1938

Ἔτος 60ον.—Ἀριθ. 31

ΟΤΑΝ ΑΝΑΣΤΗΘΗΚΕ ΤΟ ΜΑΜΜΟΥΘ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΜΑΧ ΒΕΓΟΥΕΝ — ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΘΑΜΕΝΟΙ ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΟ ΧΙΟΝΙ

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Τὰ τελευταῖα Μάμμουθ

Τὰ μωμμουθ ἔσπρδβαλαν στὸν ὀ-
ρίζοντα σάν μιὰ συμπαγῆς μάζα.

Ἀπὸ ποῦ ἔρχονταν; Πρὸς ποῖες
καινούργιες χῶρες πῆγαιναν τὰ πε-
λώρια αὐτὰ μεγαθῆρια μὲ τὴ μακρὰ
μαλλιάρη γούνα, τὴν κατάμαυρη μὲ
κοκκινωπὲς ἀνταύγειες;

Ἐφευγαν ἀπὸ ἕναν κόσμο ποὺ τοὺς
εἶχε γίνει ἔχθρικὸς καὶ τραβοῦσαν σὲ
ἄλλες χῶρες, ὅπου ἡ φυλὴ τους θὰ
μποροῦσε νὰ ζήσῃ εἰρηνικῶς, μέσα σὲ
χλοερὰ λιβάδια ποὺ οἱ ἄνθρωποι δὲν
θὰ μπορούσαν ποτὲ νὰ τ' ἀνακαλύ-
ψουν. Τὸ ἐνστικτὸ τους τὰ ὀδηγοῦσε
κατὰ τὸ νοτιῶ. Ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ μέ-
νουν ἂν δὲν ἤθελαν νὰ ἐξολοθρευθοῦν
ὀριστικῶς, γιὰτὶ αὐτὰ ποὺ περνοῦσαν
ἦταν τὰ τελευταῖα μωμμουθ.

Μπροστὰ πῆγαινε ἕνα ἀρσενικό,
πελώριο. Εἶχε πᾶνω ἀπὸ τέσσερα μέ-
τρα ὕψος. Τὰ χυλιέδοντά του, μα-
κρὰ ὡς δυὸ μέτρα, σχηματίζαν ἀπὸ
ἕνα ἡμικύκλιο, ἀπὸ τὸ ἕνα κ' ἀπὸ
τ' ἄλλο μέρος τῆς μαλλιάρῆς του
προβοσκίδας. Νοιώθοντας τὴ σοθα-
ρότητά τῆς ἀποστολῆς του ἄνοιγε τὸ
δρόμο κατὰ τὴν Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας
κ' ἀπὸ πίσω του τὸν ἀκολουθοῦσε
τυφλὰ ὅλο τὸ κοπάδι.

Αὐτὸ τὸ κοπάδι ἦταν ὅ,τι εἶχε ἀ-
πομείνει ἀπὸ τὰ πλήθη τῶν μωμμουθ
ποὺ τὴν ἐποχὴ τῶν παγετῶνων εἶχε
καταλάβει τὴν Ἑδρώπη καὶ τὴ βό-
ρειο Ἀσία φθάνοντας ὡς τὴν Ἀλάσκα
ἀπὸ ἕναν Ἰσθμὸ ποὺ σήμερα βοῦλια-
ξε κάτω ἀπὸ τὰ νερά τοῦ Ὠκεανοῦ.

Πρὶν ἀπὸ δεκάδες πολλῶν αἰῶνων
κατοικοῦσαν στὶς χῶρες τὶς γειτονι-
κὲς μὲ τὸν Πόλο, τότε ἡ γῆ ἦταν

ὡς ἐκεῖ κατοικήσιμη. Μὰ μὲ τὸν και-
ρὸ τὸ κλίμα ἄλλαξε. Οἱ πάγοι ἀρχι-
σαν νὰ σκεπάζουν τὰ χλοερὰ λιβά-
δια καὶ ἔλα τὰ ζῶα ἐφυγαν ζητιώντας
μέρη γιὰ νὰ βοσκήσουν.

Τὰ μωμμουθ ἀκολούθησαν τὴ γε-
νικὴ αὐτὴ μετανάστευση καὶ πῆγαν
μαζὶ μὲ τοὺς ταρανδούς, μὲ τοὺς βου-

βάλους, τὶς ἀντιλόπες καὶ τὰ ἄλογα.

Ὁ τριχωτὸς ρινόκερος, ἀχώριστος
σύντροφος, τοῦ γίγαντα τῆς στέππας
ἀποφάσισε κ' αὐτὸς νὰ ἐγκαταλείψῃ
τὸν τόπο αὐτὸν ποὺ ἀρχισαν νὰ τὸν
σκεπάζουν ὀλόκληρον οἱ πάγοι. Ὁ-
λοι μαζὶ κατέβηκαν στὴ χῶρα ποὺ
μιὰ μέρα θὰ ὀνομαζόταν Ἑδρώπη.

Καὶ οἱ πάγοι κατέβαιναν, κατέβαι-
ναν σὲ μάζες τρομακτικῆς ἀπὸ τὸν
πόλο. Πλημμύριζαν τὶς κοιλάδες, ἰ-
σοπέδωναν τοὺς λόφους καὶ σκέπα-

Ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὰ μωμμουθ πῆγαν
οἱ ἄνθρωποι μὲ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ
παιδιά τους...

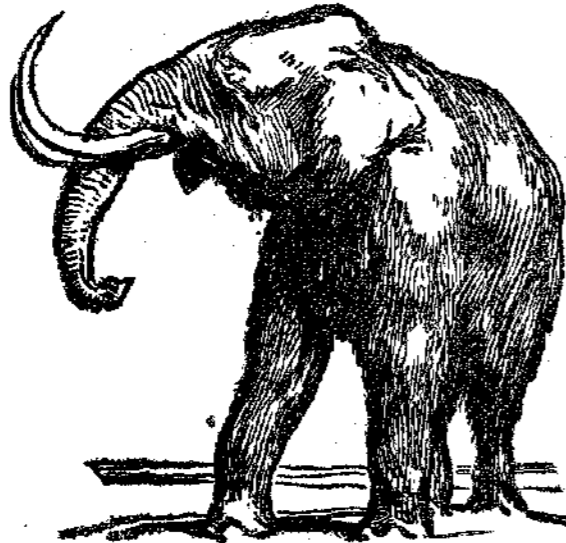
ζαν τὰ βουνά μ' ένα στρώμα χιονιού που σ' ώρισμένα σημεία θά είχε πάχος άρχαίτες εκατοντάδες μέτρα.

Τὰ μαμμούθ είχαν σκορπιστεί στην Εύρώπη που ή γειτονιά των παγετώνων την είχε μεταβάλει σ' ένα άπερκαντο λιβάδι, μιά στέππα χωρίς άρχή και τέλος. Παντού φύτρωνε χορτάρι, χορτάρι παχύ και καταπράσινο που ή μονοτονία του κοδώνταν τότε από άπο μερικές αυσιάδες ζαρωμένων δένδρων. Και βασιλιάς της στέππας ήταν δίχως άλλο τὸ μαμμούθ.

Μά μιά μέρα κάποιος σιάθηκε αντίμετόπός του, που δεν άναγνώριζε την παντοκρατορία του και δεν δίτασε να στήση πόλεμο μαζί του. Ήταν ένα πλάσμα μικρόσωμο κι' αδύνατο. Δεν είχε ούτε κέρατα ούτε δστρακo για να υπερασπισθῆ τή ζωή του, και για να παραφυλάξῃ τὸ κορμί του από τὸ κρύο άναγκαζόταν ν' άρπάξῃ από τὰ ζῶα τή γούνα τους: Ήταν ὁ άνθρωπος.

δαν δι είχαν αντίκρυ τους έναν άληθινὸ ἔχθρο, ένα μονάχα, μὰ επίθετο, που έπρεπε να τὸν λογαριάσουν.

Γιατί οί άνθρωποι είχαν στήσει πόλεμο σ' όλα τὰ ζῶα, ἔσο μεγάλα κι' ἔσο δυνατά κι' αν ήταν. Και τό-

Βασιλιάς της στέππας ήταν τὸ μαμμούθ. (Σελ. 270, στ' α')

Οί πάγοι εξακολουθοῦσαν πάντα την καθόδο τους κατά τὸ νοτιὰ και τὰ κοπάδια τῶν ζῶων στην προσέγγισή τους έφρευγον από τὰ μέρη εκείνα και κατέβαιναν κι' αὐτὰ νοτιώτερα. Οί γενεές τῶν μαμμούθ διαδέχονταν ή μία την άλλη και με τὸν καιρὸ ή πείρα τους γινόταν μεγαλύτερη μὰ και ὁ πόλεμός τους με τὸν άνθρωπο πιδ σκληρὸς ἀκόμα.

Γιατί κι' οί άνθρωποι με τὸν καιρὸ είχαν τελειοποιήσει τὰ φονικά τους ὄπλα. Κι' είχαν άποκτήσει και την πείρα που κληροδοτοῦσαν στους άπογόνους τους και που γινόταν ὄλοένα μεγαλύτερη. Κι' ή βασιλεία τους σταθεροποιήθηκε ἔπάνω σ' όλα τὰ ζωντανά πλάσματα κι' ήταν ή βασιλεία τοῦ πνεύματος που οἰγά-οἰγά είχε καταφέρει να ἔκθρονίσῃ τή βασιλεία τῆς σωματικῆς δύναμης.

Τὰ ζῶα της στέππας έμαθαν να φοβόνταν τὸν φοβερό αὐτὸν ἔχθρό τους και να φεύγουν μακριά του.

(Άκολουθεῖ)

KIMON ΛΑΚΙΑΝΖ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

ΕΝΑ ΛΙΜΑΝΙ

Οί καταχνιές που ύφαινονε τὸ ρούχο τοῦ χειμῶνα Ἐδιῶσαν τις νεράιδες με τή στεγνή ἀλευόνα Ἄγριο τὸ κῆμα τῆς νοτιᾶς τὴρα χτυπᾶ ὄλοένα Κι ὁ ἀνείλαλός του στη σπηλιά βαθεῖα βογγάει θλιμμένα.

Θαλασσινὸ φθινόπωρο στὸν πάτο ἔχει σκεπάσει Τis ἀστραλές τῶν κοχυλιῶν και τῶν φουδιῶν τὰ δάση, Και μὴ θολοῦρα ἀδιάκοπη, ποῖος ἔξορει, πούχει πάσει Τὸ τρέκλισμα τοῦ κάβουρα, τῶν ὀχνῶν τὸ σμάει.

Σάν κάστρα που ρημάξανε τὰ βράχια στὸ λιμάνι Μόνον τῆς μπόρας ἔπρεναν οί γλάροι καπετάνιοι Κι' ή χειμωνιάτικη νυχτιά μονάχ' αὐτῆ τὸ ρίχτει Στην κυματοῦσα θάλασσα τὸ σκοτεινὸ της δίχτυ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ἡ ὁσιρὰ αὐτῆ τῶν ποιημάτων τοῦ κ. Φάκ τελεῖται με τὸν «Ἰούλιο» που δημοσιεύθηκε στὸ προηγούμενο δωδεκαεσθίδιο. Γιατί είχε άρχισει από κέρου τὸν Ἰούλιο και τὰ σχετικὰ ποιήματα για τοῦς μήνες Ἰούλιο, Αὔγουστο, Σεπτέμβρη, Ὀκτώβρη και Νοέμβρη ὄπαρχουν στὸν τόμο τοῦ 1987, τὸ καθένα στὸ πρῶτο φυλλάδιο καθενὸς από τοῦς παραπάνω μήνες.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

ΑΘΗΝΑ Ι ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ

Άγαπητοί μου,

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ Σταθμός Ἀθηνῶν ἐζήτησε από τοῦς ἔκροατές τῶν μεταδόσεων να τοῦ γράφουν τις ἐντυπώσεις τους, τις κρίσεις τους και τις προτιμήσεις. Κι' από τὰ γράμματα που έλαβε—διάβασα σὲ μιά ἔφημερίδα— διαπιστώθηκε πὼς οί περισσότεροι προτιμοῦν «ἐλαφρά μουσική και λαϊκά τραγούδια». Μοῦ φάνηκε παράξενο. Γιατί τὰ λαϊκά ή δημοτικά τραγούδια, αὐτὰ δηλαδή που συνθέτει και τραγουδεῖ ὁ λαός, δὲν εἶναι καθόλου «ἐλαφρά μουσική». Εἶναι πολὺ σοβαρὴ μάλιστα. Ἐχουν βαθὺ αἰσθημα, μεγάλὸ πάθος, κι' αν λείπῃ ή τέχνη, τὸς περισσεῖει ὁμοῦ ή ἐμπνευση, που εἶναι τὸ κυριώτερο. Εἶναι κι' αὐτὰ σάν τὰ δημοτικά ποιήματα, που χωρὶς να εἶναι καμωμένα με τήν τέχνη που βάζουν οί σοφοί ποιητές, εἶναι ἀριστουργήματα. Ἐνοῶ τὰ καλύτερα, γιατί δὲν εἶναι βέβαια κι' όλα. Ἐτσι κι' από τὰ λαϊκά τραγούδια δὲν εἶναι όλα σοβρά' ὄπαρχουν κι' ἐλαφρά, ὄπαρχουν, αν θέλετε, κι' ἀσχημα δηλαδή ἐλαφρά χωρὶς τουλάχιστο χάρη. Ἀλλὰ πολλὰ εἶναι... μεγάλα. Ἐκφράζουν τὸν πῆνο, τή λύπη, τή μελαγχολία, τή χαρά, τὸν ἐνθουσιασμό, τήν ὄργη, τὸ μῖσος, τήν ἀγάπη—δὲν ἀνθρώπινα με τρόπο που μόνο μεγάλοι μουσικοί μποροῦν να τὰ ἐκφράζουν. Και γι' αὐτὸ μπαίνουν τόσο βαθιά στην ψυχὴ μας.

Γιαννιόπουλο, Πολίτα, Τραγούδια ἀνατολικοῦ, Μανουσόπουλο, Λυπητερά

λέει κάπου κι' ὁ Παλαμάς. Τὸ Σῆμα τοῦ Σταθμοῦ μας εἶναι ένα μοῦθο από τὸ θαυμάσιο ἐκεῖνο «Λαγιαρνί». Κι' εἶδα ἀνθρώπο νάκούῃ αὐτὲς τις λίγες νότες και να δακρῶξῃ.

Ἐνα κακὸ μόνο ἔχουν τὰ λαϊκά τραγούδια—τὰ φυσικά, ἐνωῶ, τὰ γνήσια, ὅπως τὰ λέει ὁ τσοπάνης στὸ βουνὸ ή ὁ γεωργὸς στὸν κάμπο, ή ή χωριατοπούλα στη βρύση, εἶναι μονότονα, μακριά, βαστοῦν πολὺ, κουράζουν. Γι' αὐτὸ θέλουν διασκευή, ἐπεξεργασία. Πολὺ πιδ εὐχάριστα ἀκούγονται ἐκεῖνα που τὰ πήραν καλοί μουσικοί και τὰ διασκευάσαν με τέχνη, ή κράτησαν μόνο τὰ μοῦθα τους και τὰναδημιούργησαν με τεχνικὴ ἀνάπτυξη και ἐναρμόνιση. Τοῦ «Λαγιαρνιῶ» ἀξάφια ὄπαρχουν δὺ ὄρατες διασκευές κι' από τὸ Σταθμό, που συχνότατα μεταδίδει λαϊκά τρα-

γούδια, ἀκούμε πότε τή μιά και πότε τήν ἄλλη. Πολλοί Ἕλληνες—και ἔνοιοι ἀκόμα—συνθέτες διεσκευάσαν ή ἀναδημιούργησαν λαϊκά τραγούδια: ὁ Πατριδης, ὁ Δαμπελιέτ, ὁ Μαρσίχ, ὁ Σιλαβός, ὁ Σαρμάρας. Ἀπὸ τοῦς καλύτερους εἶναι ὁ Μανώλης Καλομοῖρης. Ἀκούσατε τήν «Κατάρρα» του; Λαϊκὸ τραγούδι ἀναδημιουργημένο μ' ὄλη τή σοφία τῆς τέχνης, ή να πῶ καλύτερα, δημοτικὸ ποίημα τονισμένο με τὰ κατάλληλα λαϊκά μοῦθα—ἀριστοῦργημα. Κι' αὐτῆ εἶναι ή «ἐλληνικὴ μουσική» που ἄρχισε να δημοσιεύηται. Οί Ἕλληνες μουσικοί θά συνθέτουν πάνω σ' ἔλληνικά λαϊκά μοῦθα και θά κάνουν τραγούδια, χοροῦς, συμφωνίες, ὄπερες, ἀπ' όλα Ἐτσι θά εἶναι μιά μουσική με δικὸ της ἔθνικὸ χαρακτήρα, που δὲν θά μοιάξῃ με κανενὸς ἄλλου ἔθνους παρά μόνο κατά τήν τέχνη, που για όλα σχεδὸν τὰ ἔθνη εἶναι ἴδια. Για τήν τέχνη της λοιπὸν θά εἶναι εὐρωπαϊκὴ, μουσικὴ διεθνῆς, παγκόσμια γιὰ τὸ χρῶμα της, για τὰ μοῦθα της θά εἶναι ἔλληνικὴ. Ὁ Καλομοῖρης π.χ. ἔχει γράψῃ και συμφωνίες για μεγάλη ὄρχηστρα, που μπόρουν να παίζονται—και παίζονται—μπροστὰ σὲ ὄποιοδήποτε εὐρωπαϊκὸ κοινό, ἀλλὰ που εἶναι ἔλληνικές.

Κάθε ἄλλο λοιπὸν παρά «ἐλαφρά μουσική» τὰ λαϊκά τραγούδια. Τέτοια εἶναι μόνο τὰ τραγούδια που γράφουν μέτριοι συνθέτες, κατά μίμηση ἔξνων, με ἔξνους ρυθμούς, με

ξένες μελωδίες, χωρὶς κανένα ἔλλητικὸ χρῶμα, για ἐπιθεωρήσεις, για ὄπερέτες και καθεξῆς. Και γελοῖα φράζ τρέτ και ταγκό, που κι' οί σιχοί τους εἶναι τόσο γελοιοί ὄσο κι' ή μουσική τους. Ἀνθρώπος που ἔχει και τὸ ἐλάχιστο γούστο, αὐτὸ δὲν μπορεῖ να τ' ἀκούῃ παρά με αἰδία. Μι κι' εὐχαρίστηση κάποτε αν τοῦ κάνουν, εἶναι μιά εὐχαρίστηση ταπεινὴ, κατώτερη. Τὰ τραγούδια αὐτὰ ἀντιστοιχοῦν με κάτι ἐλαφρά, σαχλά κι' ἀνοῦσια διηγήματα. ἄσεμνα πολλές φράσεις, που δημοσιεύουν τὰ λαϊκά περιοδικὰ Ποιῶς «σεβόμενος τὸν ἑαυτό του» τὰ διαβάξει; Ἐ, ὄβεια δὲν εἶναι δυνατὸ να διαβάξῃ κανένας μόνο Ὀμηρο, Διοχόλο, Ντάντε, Σαίξπηρ, Γκαίτε θά διαβάξῃ και κάτι εὐκολότερο, προσυτώτερο—Μένανδρο, Πλούταρχο, Λουκιανὸ, Ντικενς, Ντωντέ, Παλαμά, Παπαδιαμάντη, Ὀχι ὁμοῦ και παρακάτω, γιατί δὲν ἀξίζει τὸν κόπο. Ἐτσι δὲν μπορεῖ νακούῃ πάντα και Μπετόβεν, Μόζαρτ, Βάγκνερ, Σοπέν, ἄκούου και Βέρντι, και Γκουνὸ, και Μασκάνι και Πουτσίνι. Ὅχι ὁμοῦ και «τραγουδάκια» από ὄπερέτες κι' ἐπιθεωρήσεις. Πάει πολὺ κάτω. Κι' αν πραγματικῶς οί περισσότεροι προτιμοῦν «ἐλαφρά μουσική», δὲν πιστεύω να τοῦς κάμῃ τὸ κέρη ὁ Σταθμός και ναποκλείσῃ τή μουσική που ἐξυφώνει, για να κρατήσῃ τή μουσικὴ που διαφθεῖρει.

Σὲς ἀσπάξομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΙΔ'

Ἄπο κεί που στέκεται, ὁ Κωστάκης βλέπει τὰ θυμωμένα, τὰ μανιῶδη ἐκεῖνα κορίτσια να τρέχουν κατά πάνω του και μαντεύει τί τὸν περιμένει. Ἀλλὰ δὲν φεύγει, δὲν καταδέχεται να τὸ σκάση μπροστὰ στὸν ἔχ-

θρό. Εἶναι ἱπότης. Θά τις περιμένῃ γενναῖα, θά τοῦς ἐξηγήσῃ θά δικαιολογηθῆ, θά τοῦς ζητήσῃ συγγνώμη. Και ἀρχίζει μάλιστα:

—Ἄ, δεσποινίδες!... πῶσο λυπούμαι!... Ἐχετε δίκιο, ὄλλα δὲν φταῖω κι' ἐγώ... Θέλησα...

Οί Βαλακιάδες δὲν ἀκοῖνε τίποτα. Πριν τὸν φθάσουν ἀκόμα, τὸν κάβουιν

καί τόν βρίζουν: «Πάψε, παλιόπαιδο, χαμένε, μάγκα, αλήτη, έλεεινέ!» Καί πέφτουν όλες άπάνω του σά Μαινάδες, τόν περικυκλώνουν σά σμάρι από θυμωμένες μέλισσες. Καί τόν χτυπούν με τά χέρια, τόν χτυπούν με τά πόδια, τόν τοιμπούν, τόν γοατζουνίζουν. Άδύνατο πιά νά φύγη ό Κωστάκης, αδύνατο νά τά βίλλη με τόσες έχθρές! Άφίνεται παθητικά νά τόν κάνουν ό,τι θέλουν. Καί μόνο οι δασκάλες τόν γλυτώνουν, πού επιτέλους φτάνουν κι' αυτές, άρπάζουν τις μαθήτριάς τους, τις τραβοῦν καί τις αναγκάζουν νάφήσουν τό θυμά τους καί νά τις ακολουθήσουν:

— Φτάνει πιά! . . . Ήουζάστε! . . . Καί λίγη ντροπή! . . .
 Η έκδρομή ματαιώνεται. Τά κορίτσια γυρίζουν στό σχολείο για νά λάβουν. Κι' ό Κωστάκης γυρίζει στό σπίτι του για νά κάμη τό ίδιο. Γιατί τά ρούχα του, τό κολλάρο του, ή γραβάτα του είναι καταξοσιωμένα. Κι' ό ίδιος είναι ματωμένος στό πρόσωπο καί στά χέρια από τις γοατζουνιές. . . Οι δικοί του τό φατοῦν πώς έγινε σέ τέτοια χάλια κι' ό έπτότης μας αναγκάζεται νά τούς διηγηθή τό πάθημά του.
 — Έτσι συμβαίνει καμμιά φορά, τού λέει ή μαμά του πάλι κανένας νά κάμη καλό καί κάνει κακό. Έ, δέν τό ήθελες, δέν πειράζει. Άλλη φορά νά προσέχης.
 — Καλή κι' ή έπικωσύνη, τού λέει ό παππούς του, αλλά πρέπει νά λογαριάζη κανένας καί τις δυνάμεις του. Έδιάβασες ποτέ τήν ιστορία τού Δόν Κιχώτη; Έτσι κι' εκείνος, για νά γλυτώση κανέναν αιχμάλωτο, τήβαζε με πολλούς κι' έτρωγε εύλο της χρονιάς του. Σήμερα τήν έπαθες καί σύ σάν τόν Δόν Κιχώτη.
 Όσοτό τό πάθημα έγινε μάθημα. Από τήν ήμέρα εκείνη, ό Κωστάκης γιατρεύθηκε από τήν μανία της έπικωσύνης.
 (Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ

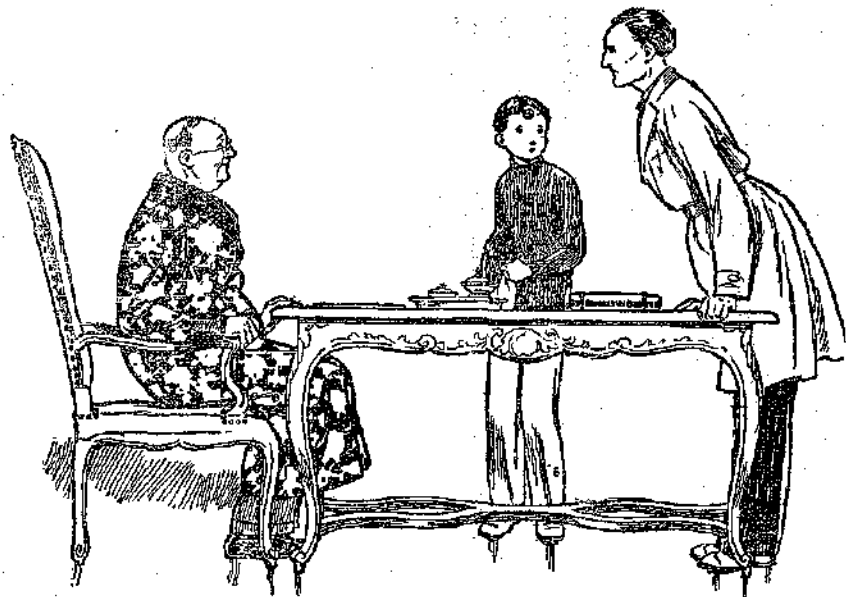
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από MARIA - PIA SORRENTINA

—Συνέχεια από τό προηγούμενο—

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'

Νά μπορούσαν τά σκυλιά νά μιλήσουν καί νά μπορούσαν οι άνθρωποι νά φαντασθούν μονάχα πόσο άποφύρουν τά έξυπνα ατά ζώα, έταν βλέπουν πώς οι άνθρωποι δέν τά καταλαβαίνουν μόνο καί μόνο γιατί τούς λείπει ή μιλιά.

Νά έχει δη' ό Λύκος τή μικρή του φιλενάδα, νά τού έχει μιλήσει καί νά μήν μπορεί νά τό πη στόν άφεντικό του! Τό μόνο πού μπορούσε νά κάνη ήταν νά τού δώση τό μαντήλι πού κρατούσε στό στέμα του κουνώντας γεμάτος χαρά τή ούρά.

— Χαίρω πολύ πού σάς βλέπω, κύριε Κόστ, είπε ό βαρώνος. . .

— Πού τό βρήκες αυτό; Ποιός σιδῶσε; ή Άνναμπέλλα;
 Άντι για άλλη άπάντηση ό Λύκος ξέφυγε από τό άγκάλιαμά του καί άρχισε νά τρέχη μπροστά του γυρίζοντας κάθε τόσο τό κεφάλι του σάν νά τού έλεγε: «Έλα από πίσω μου κι' εγώ θά σέ πλώ στην Άνναμπέλλα».
 Χωρίς νά διατάξη ό μικρός άκούθησε τό σκύλο καί μπρός ό Λύκος, πίσω αυτός, πέρασαν από τούς πολυάνθρωπους δρόμους της πολιτείας, βγήκαν στά προάστεια καί στό τέλος πήραν τό δρόμο της έξοχής με τά πανύψηλα δένδρα.

Ότε τότε ό Λύκος μυριζόταν τό χῶμα σάν νά ήθελε νά προσανατολισθή, καί ύστερα οδηγημένος από τό ένστικτό του εξακολουθούσε τό δρόμο του. Ό Ριχάρδος για νά μήν τόν χάση από τά μάτια του έπρεπε νά τρέχη όσο κι' αυτός. Έτσι έτρεξαν χωρίς νά πάρουν άνακνοή ύπουλο έφτασαν σ' ένα μεγάλο περιβόλι πού στό βόθος του φαινόταν ένα σταχτί σπίτι, μιá βίλλα. Έκει ό Λύκος σηκωσε τό κεφάλι του καί κοίταξε τόν κύριό του με μιá ματιά τόσο έκφραστική πού έμοιαζε σάν ανθρώπινη καί ύστερα περνώντας ανάμεσα από τά κάγκελλα μπήκε μες στό περιβόλι καί εξαπλώθηκε κάτω από τό τρίτο παράθυρο άριστερά.

Ό Ριχάρδος κατάλαβε πώς από τό παράθυρο αυτό θά πέταξε ή Άνναμπέλλα τό μαντήλι της στό Λύκο, μά όσο καλά κι' άν κοίταζε δέν μπόρεσε νά διακρίνη καμμιά ανθρώπινη μορφή ανάμεσα από τά τζάμια. Έκανε με προφύλαξη τό γύρο του σπιτιού καί είδε πώς ή είσοδος ήταν από τήν αντίθετη μεριά. Τά παράθυρα ήταν φιατισμένα, κανείς όμως δέν φαινόταν νά περνάη από μέσα κι' ούτε έφτανε σ' αυτιά του κανένας ήχος. Τό σπίτι έμοιαζε σάν νά ήταν άκκατοίκητο.

Ό Ριχάρδος δέν ήταν φοβηταίρης, μά μπροστά στό σταχτερό αυτό σπίτι τό περιτριγυρισμένο από τόσο μυστήριο καί τέτοια σιωπή, ένιωσε τήν καρδιά του νά σφίγγεται. Τά χέρια του έπιασαν νευρικά τά σιδερένια κάγκελλα σάν νά ήθελε νά τά σπά-

ση. Μιά στιγμή σκέφθηκε νά σκαρφλώση καί νά πηδήση μέσα στόν κήπο, καί νά προσπαθήση νά μπη μέσα στό σπίτι, αντιμετώπιζοντας εκείνους πού κρατούσαν έγκλειστη τήν Άνναμπέλλα.

Μά ή εξαψή του έπесе γρήγορα. Τι θά κέρδιζε άν έκανε ένα τέτοιο πράγμα; Μάλλον θά δυσκόλευε τήν άπελευθέρωση της μικρής του φίλης. Σκούπισε τό ιδρωμένο μέτωπό του καί σφύριξε έλαφρά τού Λύκου. Ό σκύλος έτρεξε άμέσως κοντά του.

— Καθήμεν μου Λύκο, είπε, κάνε άκόμη λίγη ύπομονη καί θά έρθουμε μαζί νά έλευθερώσουμε τήν Άνναμπέλλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Η άφήγηση πού έκανε ό Ριχάρδος στόν δημοσιογράφο φαινόταν ελόγελα άπίθανη, μά ό Κόστ είχε μάθει νά μήν παραξενεύεται για τίποτε.

Χωρίς νά χασομερήση ό Κόστ τηλεφώνησε στην άστυνομία. Για καλή του τύχη ό άστυνόμος πού είχε αναλάβει τις άνακρίσεις για τήν εξαφάνιση της Άνναμπέλλας ήταν καλός καί καλός φίλος τού Καζιμίρ. Παραδέχθηκε λοιπόν χωρίς καμμιά δυσκολία εσα τού είπε ό ντετεκτιβ καί προθυμοποιήθηκε νά τόν βοηθήση νά πάνε στή βίλλα όπου μπορούσαν εύκολα νά τή βροθε σύμφωνα με τις οδηγίες πού είχε δώσει ό Ριχάρδος.

Ό Κόστ πρόσφερε τό αυτοκίνητό του καί ύστερα από μιá ώρα ό άστυνόμος συνοδευμένος από δυό άστυφύλακες καί ντυμένος πολιτικά παρουσιάστηκε στό σπίτι τού Κόστ. Έκει ό Κόστ τού σύστησε τό Ριχάρδο καί ό μικρός διηγήθηκε με δλες τις λεπτομέρειες τήν ιστορία τού σκύλου με τό μαντήλι καί τό μεταγίδιο.

Ό άστυνόμος κούνησε με δυσπιστία τό κεφάλι του. Αύτός ήταν σκεπτικισμένος σέ πιά συγχεκρίμένα στοιχεία. Έπειδή όμως δέν τού κόστιζε τίποτε νά εξακριβώση άν αυτή ή ιστορία ήταν αληθινή, δέχθηκε νά πάη μαζί με τόν ντετεκτιβ ως τήν βίλλα.

Χαμογελώντας με δυσπιστία δέχθηκε όσόσσο νά πάρη θέση δίπλα στόν Κόστ μέσα στό αυτοκίνητό του. Τό

άμάξι έτρεχε με γρηγοράδα ανάμεσα σέ πολυκόσμους δρόμους. Όταν βγήκαν έξω από τήν πόλη ό Καζιμίρ άνοιξε άκόμη περισσότερο τήν ταχύτητα. Ό άστυνόμος καθόταν δίπλα του, οι δυό άστυφύλακες στίς πίσω θέσεις ό Λύκος ήταν εξαπλωμένος στά πόδια τους καί ό Ριχάρδος από τό άλλο μέρος τού Κόστ τού έδειχνε τόν δρόμο.

— Πηγαίνετε ελόγεα! θά σάς πώ τότε νά στρίψετε.

Τό αυτοκίνητο καταβρόχιζε τά χιλιόμετρα καί ό Ριχάρδος πού τις

τρεξε καί κάθισε κάτω από τό τρίτο παράθυρο τού σπιτιού.

— Βλέπετε; είπε ό Ριχάρδος στόν Κόστ.

Έκείνος τού έκανε νόημα με τό κεφάλι του καί ύστερα έδειξε τόν σκύλο στόν άστυνόμο.

— Τό βλέπω, έκανε εκείνος κουνώντας τούς ώμους του.

Όδηγημένοι από τόν Ριχάρδο έκαναν τόν γύρο τού σπιτιού καί βρέθηκαν στήν πρόσοψη. Μιά μαρμαρένια σκάλα οδηγούσε σ' ένα μεγαλοπρεπέστατο περιστύλιο άπλετα φω-

τομένο. Άκούγοντας τά βήματα τους ένας επιβλητικός πορτιέρης βγήκε σέ κεφαλόσκαλο.

Βλέποντάς τον ό άστυνόμος έδείλιασε.

— Δέν μοῦ λές, είπε στόν Καζιμίρ, έχεις σκοπό νά κάνης έρευνα;

— Καί βέβαια, άν είναι άνάγκη.

— Μ' αυτό λέγεται παραβίασις τού οικογενειακού ασύλου, τό ξέρεις. Μπορείς νά με καταστρέψης. Καί μάλιστα τή στιγμή πού τά φαινόμενα κάθε άλλο παρά δικαιολογούν τις ύποψίες σου.

— Καλά, τόν έκοψε, ό δημοσιογράφος. Μείνε εσύ με τούς άστυφύλακες. Θά μπω μόνον εγώ καί άν δω ότι μπορεί νά σέ φωνάξω, χωρίς νά σέ βάλω σέ μπελάδες, τότε μόνον θά τό κάνω.

Καί λέγοντας αυτά έπιασε τόν Ριχάρδο από τό χέρι καί άνέβηκε μαζί του τά λίγα σκαλιά πού έβγαζαν στό περιστύλιο.

Ό θυρωρός τούς χαιρέτισε μ' ελη τήν έπισιμότητα.

— Τι έπιθυμεί ό κύριος; — Ήθελα νά μιλήσω στόν κύριο τού σπιτιού, είπε ό Κόστ κοιτάζοντας γύρω του.

— Δέν ξέρω άν ό κύριος βαρώνος μπορεί νά σάς δεχθή αυτή τήν ώρα, έκανε ό θυρωρός εθγενικά αλλά ψυχρά.

— Πητε στόν κύριο βαρώνο ότι είναι άπόλυτη άνάγκη νά τόν δω, έπέμενε ό Κόστ, δίνοντας τό έπισκεπτήριό του.

Ό πορτιέρης έδωσε τό μπιλιέτο σ' έναν κωμαριέρη πού στεκόταν από πίσω.

(Άκολουθεί) ΚΙΜΩΝ ΛΑΚΙΩΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Από μαρμαρένου κάνουν τόν κροινό τους περίπατο Άνεκονάση από τήν Μύσαν Άλβαν

προάλλες ένόμιζε ότι έκανε ώρες ελόκληρες νά φθάση στή βίλλα, τώρα τήν είδε εξαφινικά νά προβάλλη μπροστά του εκεί πού δέν τήν περίμενε.

— Έδώ είναι! φώναξε, φτάσαμε!

Ό Καζιμίρ σταμάτησε τό άμάξι. — Είναι καλύτερα, είπε, ν' άφήσουμε τό αυτοκίνητο εδώ καί νά πάμε ως εκεί με τά πόδια.

Κατέβηκαν άδρόμια. Ό Λύκος πού άνυπομονάσε έτρεχε μπροστά. Όταν έφτασαν μπρός στόν κήπο πήδησε ανάμεσα στά κάγκελλα κι' έ-

ΤΟ Μ ΣΩΤΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από MARK TWAIN

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

"Ετσι κουβέντιαζαν αρκετήν ώρα κάνοντας τὴν καμπόσο. Σὲ λίγο όμως ἡ κουβέντα ἀρχισε νὰ πέφτει, οἱ παύσεις γίνονταν ὄλο καὶ μεγαλύτερες καὶ ἔνοιωθαν τὸ στόμα τους γεμάτο σάλια, ἔτσι ὥστε ἔπρεπε νὰ φτύσουν ἀδιάκοπα ἀλλὰ καὶ πάλι ἀναγκάζονταν κάθε τόσο νὰ ξεροκαταπίνουν καὶ κάθε φορά πὺ κατὰπιναν τοὺς ἐρχόταν ἀναγούλα. Οἱ ἤρωές μας ἦταν τώρα κίτρινοι σὰν τὸ θεῖοφι καὶ εἶχαν ὄψη ἀσιδιάκριτη. Ἡ πίπα τοῦ Τζὸε γλύστρησε ἵπὸ τὰ δάχτυλά του καὶ ὁ Τὸμ μὲ δυσκολία κρατοῦσε τὴ δική του στὰ χέρια του. Ἡ λιγούρα μεγάλωνε ὄλο ἕνα, τὸ στόμα τους γεμίζε ὄλο καὶ περισσότερο νερό, κι' ἔφτυναν, ἔφτυναν ἀκατάπαυστα. Σὲ τὸ τέλος ὁ Τζὸε εἶπε μὲ μισοσβουμένη φωνή:

—Κάπου... κάπου ἔχασα τὸ σουγὰ μου. Πρέπει μιὰ στιγμή νὰ πάω νὰ τὸν βρῶ.

Μὲ κομμένη φωνὴ ὁ Τὸμ εἶπε:

—Θι σὲ βοηθήσω νὰ τὸν βρῆς. Πήγαινε ἐσύ κατὰ κει—ἐγὼ θὰ πάω κατὰ τὴν πηγή. "Ὅχι, Χώκ, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰρῆς κι' ἐσύ—θὰ τὸν βροῦμε μόνοι μας.

Ὁ Χώκ κάθησε καὶ τοὺς περίμενε πάνω ἀπὸ μιὰ ὦρα, ὥσπου βαρέθηκε καὶ πῆγε νὰ τοὺς βρῆ. Στὸ τέλος τοὺς ἀνακάλυψε βαθεῖα μέσα στὸ δάσος, τὸν ἕνα μακριὰ ἀπὸ τὸν ἄλλον. Κοιμόνταν καὶ οἱ δύο τους κι' ἦταν κατὰχλωμοι. Κάτι βίως ἐκεῖ κοντὰ τους, τοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβῃ ὅ,τι κι' ἂν εἶχαν κάτι πὺ τοὺς ἐβάραινε, εἶχαν ὀριστικὰ ξελαφρώσει.

Στὸ βραδυὸ φαγητὸ δὲν εἶχαν καὶ πολλὴ δρεξὴ γιὰ κουβέντα. Ὅταν ὁ Χώκ ἀφῶ ἀπόφαγαν γέμισε τὴν πίπα του καὶ προσφέρθηκε νὰ τοὺς γεμίση καὶ τίς δικές τους, τοῦ εἶπαν νὰ μὴν κάνῃ τὸν κόπο. Δὲν ἔνοιωθαν καὶ τόσο καλὰ τὸν ἑαυτὸ τους· κάτι φαίνεται θὰ ἔφαγαν καὶ τοὺς ἐπέπραξε στὸ στομάχι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

Κατὰ τὰ μεζάνυχτα ὁ Χώκ ἐβόνησε καὶ τ' ἄλλα παιδιά. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν βαρεῖα, ἔκανε μεγάλη κουφύραση, σὰν νὰ ἐτοιμαζόταν κάτι νὰ ξεσπάσῃ. Τὰ παιδιά στριμώ-

χθῆκαν τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο καὶ πῆγαν κοντώτερα στὴ φωτιὰ γυρεύοντας τὴν καλὴ συντροφιά της μ' ὄλο πὺ ἡ ζέστη τῆς βραδυῆς ἦταν ἀποπνικτικὴ. Κάθονταν κι' οἱ τρεῖς ἀμίλητοι καὶ φοβισμένοι. Μόνο ἡ λάμψη τῆς φωτιᾶς ξεχώριζε, ἔλα τ' ἄλλα γύρω τους ἦταν βυθισμένα σὲ πηχτὸ σκοτάδι. Ἐξαφνα φάνηκε μιὰ τρεμουλιαστὴ λάμψη πὺ φωτίσε γιὰ μιὰ στιγμή τίς φυλλωσιές τῶν δέντρων κι' ἔπειτα πάλι ἔσβυσε. Ὑστερα ἕνα βουητὸ ἀκούστηκε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κλαδιά καὶ τὰ παιδιά ἔνοιωσαν τὸ χόρδεμα τοῦ ἀέρα στὸ πρόσωπό τους. Ἐπειτα πάλι ἔγινε ἡσυχία.

Πάλι ἔλαμψε μιὰ ἀστραπή, κάνοντας τὴ νύχτα μέρα καὶ φωτίζοντας καὶ τὸ μικρότερο γρασιδιὰκι χάμω στὴ γῆ καὶ δείχνοντας καὶ τρία κάτασπρα καὶ φοβισμένα πρόσωπα. Ἐνα

Ὁ Χώκ τοὺς ἀνακάλυψε στὸ δάσος, τὸν ἕνα.

βαρὸν μπουμπουνητὸ ἀκούστηκε νὰ κατεβαίῃ ἀπὸ τὰ οὐράνια κι' ἔσβυσε πέρα μακριὰ. Μιὰ ψυχρὴ πνοὴ πέρασε ἀναστατώνοντας τὰ φύλλα τῶν δέντρων καὶ σηκώνοντας ψηλὰ τὴ στάχτη τῆς φωτιᾶς. Δεύτερη ἀστραπή φωτίσε τὸ δάσος κι' ἀμέσως ὕστερα ἀκούστηκε ἡ βροντὴ τόσο δυνατὴ, πὺ τοὺς φάνηκε πὺς τσακίστηκαν ὄλες οἱ κορυφές τῶν δέντρων πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους. Στριμώχτηκαν τρομαγμένοι ὁ ἕνας ἐπάνω στὸν ἄλλον.

— Γρήγορα, παιδιά, στὴν τέντα! φώναξε ὁ Τὸμ.

"Ἀρχισαν νὰ τρέχουν μέσα στὸ βαθὺ σκοτάδι σκοινιάζοντας σὲ κάθε

... μακριὰ ἀπ' τὸν ἄλλον.» (Σελ. 274. στ. α')

τοὺς βῆμα. Ἡ θύελλα εἶχε τώρα ἀρχίσει μὲ τὰ ὄλα της. Οἱ ἀστραπὲς ἦταν ἀλλεπάλληλες καὶ οἱ βροντὲς τοὺς ξεκούφαιναν. Τώρα ἔπαιρτε καὶ ἡ βροχὴ σὰν κατακλυσμὸς. Πότε περπατώντας καὶ πότε ἔρποντας τὰ παιδιά κατάφεραν ὥστόσο νὰ βροῦν τὴν σκηνὴ καὶ νὰ χωθοῦν ἀπὸ κάτω, τρέμοντας ἀπὸ τὸ κρύο καὶ στάζοντας ὡς τὰ νύχια. Ἦταν ἀδύνατο νὰ μιλήσουν μεταξύ τους γιὰ τὸ πανὶ τῆς τέντας χτυποῦσε μὲ μανία. Στὸ τέλος σ' ἕνα δυνατώτερα φύσημα τοῦ ἀέρα τὸ καραδῶπανο ξεκόλλησε ἀπὸ τὰ παλούκια του καὶ ἀρπάχτηκε μακριὰ. Τὰ παιδιά πιάστηκαν ἀπὸ τὰ χέρια καὶ σκοινιάζοντας καὶ πέφτοντας ἀρχισαν νὰ τρέχουν κατὰ τὴν παραλία ὥσπου βῆκαν καταφύγιο κάτω ἀπὸ μιὰ πελώρια βελανιδιά. Τὸ ξεφρένιασμα τῆς θύελλας βρισκόταν τώρα στὸ μεγαλύτερο σημεῖο του. Κάτω ἀπὸ τίς ἀκατάπαυτες φωτιές πὺ ἔριχνε ὁ οὐρανὸς ὄλα γύρω τους ξεχωρίζαν χτυπητὰ καὶ χωρὶς κανένα ἴσκιο: τὰ

δέντρα πὺ τὰ τάραιζε ἡ καταιγίδα, τὸ ποτάμι πὺ ἀφρίζε κατὰλευκο, οἱ σταγόνες τῆς βροχῆς πὺ τίς συνέπαιρνε ὁ ἀέρας πέρα-δῶθε. Κάθε τόσο κάποιο πελώριο δέντρο, νικημένο ἀπὸ τὴ θύελλα ἔπεφτε στὴ γῆ μὲ ἀπαισιό τριγμὸ. Οἱ κεραυνοὶ ἔπεφταν ὁ ἕνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλον μὲ τρομακτικὸ κρότο καὶ μὲ τέτοια μανία πὺ νόμιζες, πὺς ἤθελαν νὰ κομματιάσουν τὸ νηῖ νὰ τὸ κάψουν, νὰ τὸ πνέξουν ὡς τίς κορυφές τῶν δέντρων καὶ νὰ ἐξαφανίσουν κάθε ζωντανὸ πλάσμα ἀπὸ πάνω του. Ἦταν σ' ἀλήθεια μιὰ ἄγρια νύχτα καὶ πολλὸ λίγο κατὰλληλῃ γιὰ τοὺς τρεῖς μικροὺς δραπέτες πὺ βρισκόνταν ἀστεγοὶ μακριὰ ἀπὸ τὸ σπιτί τους.

Τέλος τὰ στοιχεῖα ξεθύμαιναν τὴ μανία τους, οἱ ἀπειλὲς καὶ τὰ μωγρητὰ γίνονταν ὄλο καὶ πὺ ἀδύνατα καὶ σὲ λίγο ξανάγινε εἰρήνη στὴ φύση. Τὰ παιδιά γύρισαν πίσω στὸν κατακλισμὸ τους τρέμοντας ἀκόμη ἀπὸ τὸ φόβο τους καὶ ἐκεῖ εἶδαν ἕνα θέα-

μα πὺς τοὺς ἔκανε νὰ δοξάσουν τὸ Θεὸ. Ἡ μεγάλη μουρὶ πὺ σκίαζε τὸν κατακλισμὸ τους κοιτόταν χάμω τσακισμένη καὶ κατακαμμένη ἀπὸ τὸν κεραυνὸ! Τί θὰ γίνονταν ἂν βρισκόνταν ἀπὸ κάτω της!

"Ὅλος ὁ κατακλισμὸς ἦταν

μούσκεμα καὶ ἡ φωτιὰ σβυσμένη. Σὰν παιδιά πὺ ἦσαν καὶ ἐλαφρόμυαλα μάλιστα, δὲν τοὺς εἶχε περάσει ποτὲ ἀπὸ τὸ νοῦ τους ὅτι μποροῦσε καὶ νὰ βρέξῃ. Οἱ θαλασσινοὶ μας ἤρωες ἦταν βρεγμένοι ὡς τὸ κόκκαλο καὶ ἀρχισαν νὰ κλαίνε ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν κούραση. Δὲν ἀργῆσαν όμως ν' ἀνακαλύψουν πὺς κάτω ἀπὸ τὸ πεσμένο δέντρο ἔβρασκε ἀκόμη ἡ φωτιὰ τοῦ κεραυνοῦ. Μὲ ξερόκλαδα, φρύγανα καὶ ὅ,τι ἄλλο δὲν εἶχε βρέξει ἡ βροχὴ κατάφεραν νὰ ξαναδώσουν ζωὴ στὴ φωτιὰ. Στέγνωσαν τὸ χοιρομέρι τους πάνω ἀπὸ τίς φλόγες καὶ ἀφῶ ἔφαγαν λίγο στάθηκαν ὀρθοὶ γύρω ἀπὸ τὴ φωτιὰ, ἀφῶ δὲν ὑπῆρχε καμιὰ στεγνὴ θέση γιὰ νὰ καθήσουν, κι' ἔμειναν ἔτσι ὡς τὴν ὦρα πὺ βγήκε ὁ ἥλιος. Μὲ τίς πρώτες ἀκτίνες κατέβηκαν στὴν ἀμμουδιά, χιῶθηκαν μέσα στὴν ἄμμο κι' ἐκεῖ κοιμήθηκαν βαθεῖα ὡς τὴν ὦρα πὺ ὁ ἥλιος ἀρχισε νὰ καίῃ τόσο ὥστε τοὺς ζύπνησε.

Ἐπύνησαν ἀποκαμωμένοι καὶ μὲ βαρεῖα καρδιά. Ἡ νοσταλγία γιὰ τὸ σπιτί τους ἦταν ἀβάσταχτη. Ὁ Τὸμ τὸ πρόσεξε καὶ προσπάθησε νὰ τοὺς δικασιάζῃ, ὅσο καλύτερα μποροῦσε. Μὴ δὲν τοὺς ἔκανε γούστο ὅτε τὸ ἱποδρόμιο, ὅτε τὸ καλύμνημα, ὅτε τίποτε. Τότε τοὺς θύμισε τὸ μεγάλο τους μυστικὸ καὶ αὐτὸ ἔφτιασε τὸ κέφι τους. "Ὅσο κρατοῦσε λοιπὸν ἡ καλὴ αὐτὴ διάθεση ὁ Τὸμ τοὺς πρότεινε ἕνα καινούριο παιχνίδι: νὰ πάψουν γιὰ λίγο νὰ εἶναι πειραταὶ καὶ νὰ γίνουν ἐρυθρόδερμοι, ἔτσι γιὰ ν' ἀλλάξουν καὶ ἐπάγγελμα. Αὐτὴ ἦταν μὰ τὴν ἀλήθεια ἔξοχη ἰδέα! Γδύθησαν στὴ στιγμή καὶ βάλθηκαν νὰ ζωγραφίζουν τὸ κορμί τους κάνοντας γραμμὲς ἀπὸ τὴν κορυφὴ ὡς τὰ νύχια, ἔτσι πὺ στὸ τέλος ἔγιναν σωστοὶ ζέβροι. Φυσικὰ καὶ οἱ τρεῖς τους ἦταν φύλαρχοι καὶ χωρίστηκαν σὲ τρεῖς ἐχθρικές φυλές. Χύμησαν ὁ ἕνας ἐπάνω στὸν ἄλλον μὲ ἄγριες πολεμικὲς ἰαχές καὶ καθένας σκότωνε καὶ παλούκωνε χιλιάδες ἀπὸ τὴν ἐχθρική φυλὴ. Τὸ αἶμα χύθηκε ποτάμι καὶ οἱ ἀρχηγοὶ μας βγήκαν καὶ οἱ τρεῖς νικηταὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ φοβερὸ μακελλεῖο. Ἦταν περήφανοι κι' εὐτυχεῖς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'

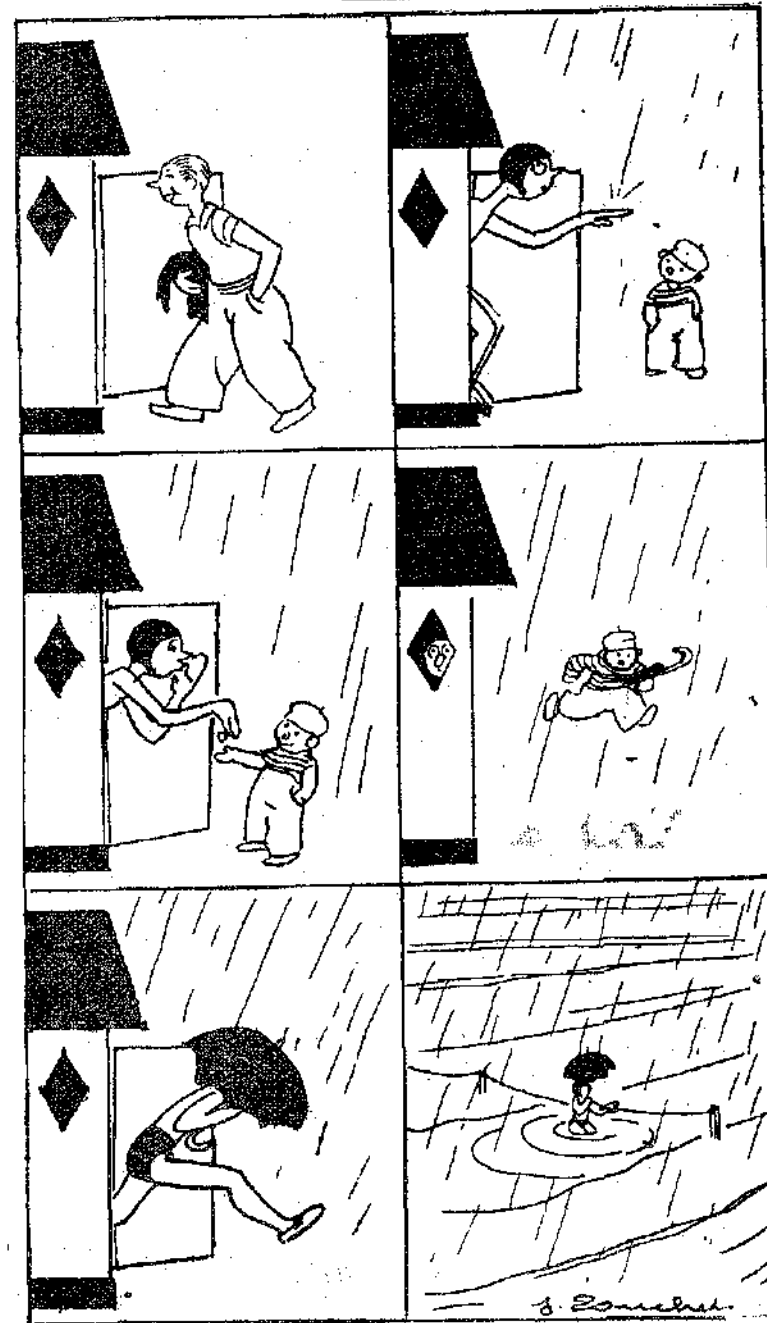
Στὸ χωριὸ όμως ἐκεῖνο τὸ Σάββατόβραδο ὅτε εὐθυμία βασιλεῦε, ὅτε χαρὰ. Ἡ οἰκογένεια Χάρπερ καὶ ἡ θεῖα Πόλλυ μὲ κλάμματα καὶ θρήνους νύθησαν στὰ μαθρα. Μιὰ βαρεῖα ἐπίσημη σιωπὴ πλάκωνε τὸ χωριουδάκι. Ὁ κόσμος πῆγαινε σὲς δουλειές του ἀφηρημένος, κανεὶς δὲν μιλοῦσε καὶ ὄλοι συγνοναστάναζαν. Τὰ

παιδιά, πὺ δὲν εἶχαν σχολεῖο ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, δὲν ἤξεραν πὺς νὰ περάσουν τὴν ὦρα τους. Δὲν ἔβρισκαν κανένα γούστο στὰ παιχνίδια καὶ τ' ἀφῆναν τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τ' ἄλλο. Ἡ Μπέκυ Θάτοερ περπατοῦσε ἐπάνω-κάτω στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου γεμάτη μελαγχολία. Θυμώταν πὺς εἶχαν χωριθεῖ τὴν τελευταία φορὰ μὲ τὸν Τὸμ μαλλωμένοι καὶ δὲν τὸ συγχωροῦσε στὸν ἑαυτὸ της. Παρα-

πέρα μιὰ παρέα ἀπὸ ἀγόρια καὶ κορίτσια συζητοῦσαν σοβαρὰ καὶ μ' ἐπίσημο ὕφος τί εἶπε καὶ τί ἔκανε ὁ Τὸμ τὴν τελευταία φορὰ πὺ τὸν εἶδαν καὶ πὺς ὁ Τζὸε ἔλεγε ἔτσι καὶ ἔτσι, σὰν νὰ εἶχε προαισθανθῇ τὸ τέλος του.

Ὑστερα ἀρχισαν νὰ τσακνώνονται πὺς εἶδε γιὰ τελευταία φορὰ τὰ πνιγμένα παιδιά. Ὁ καθένας ἤθελε αὐτὴν τὴν ἐξαιρετικὴ τιμὴ γιὰ τὸν

ΒΡΕΧΕΙ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

εαυτού του και έφερε και μάρτυρες, ένας μικρός μάλιστα που δεν είχε να καμαρωθώ για τίποτε άλλο, φώναζε με υπερηφάνεια :

— Λοιπόν έμένα, έμένα έδειρε ο Τόμ για τελευταία φορά!

Μά αυτό ήταν τέλειο φιάσκο. Γιατί τα περισσότερα από τα παιδιά μπορούσαν να πουν το ίδιο κι' έτσι το πράγμα δεν είχε πιά καμμιό ιδιαίτερη σημασία.

Τό άλλο πρωί οι καμπάνες άρχισαν από νωρίς να χτυπούν άργα και πένθυμα. Ήταν μία άσυνείηστα μουγγή Κυριακή και οι άνθρωποι που συναντιόνταν στο δρόμο χαιρετίζονταν θλιμμένα και μιλούσαν για το φοβερό δυστύχημα.

Μέσα στην έκκλησία δεν άκουγόταν ούτε ένα ψιθύρισμα. Κι' όμως κανείς δεν θυμόταν να ελθε περισσότερο κόσμο στην έκκλησία από την ημέρα εκείνη, ούτε πρωτότερα ούτε κι' έπειτα.

Αφού γέμισε η έκκλησία έγινε μία μικρή παύση που δλοι περίμεναν βουβαί και σε λίγο μπήκε η θεία Πόλλυ και πίσω της η Μαίρη και ο Σι:δ "Αμέσως ύστερα ήρθε η οικογένεια Χάρπερ βουτηγμένη στα κατάμαυρα.

"Ολος ο κόσμος σηκώθηκε όρθιος με σεβασμό όσπου να καθήσουν οι λυπημένοι γονείς και συγγενείς στις καρέκλες που τους είχαν βάλει μπρός-μπρός.

"Υστερα έγινε πάλι σιωπή που δεν τήνέκοδαν παρά μισοπνιγμένοι λυγμοί. (Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΕΟΥΛΗ

ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ

Από τα πιο παράξενα πράγματα που έτυχε να δω στη ζωή μου, ήταν και η φίλια δυο ζώων, που είναι γνωστά για την έχθρότητα που τρέφουν μεταξύ τους : ενός σκύλου και μιας γάτας. Ήμεναν και τα δυο σ' ένα σπίτι, ακριβώς απέναντί μας. Θυμοδμαι όμως καλά ότι η γάτα, που την έλεγαν Γκιούλ δηλαδή τριαντάφυλλο —στη στρογγυλή ρόδινη μουσουδίτσα της θά χρωστοσε άσφαλώς τ' όνομά της—βρισκόταν εκεί, πολύ προύτερα απ' το Φέλιξ, το σκύλο.

Αυτόν τον βρήκαν ένα βράδυ βροχερό έξω απ' την πόρτα, πεινασμένο κι' έλεινδ κι' έπειδή τον λυπήθηκαν τον έμάζεψαν για λίγο, όσπου να συνέλθη. Πολύ γρήγορα όμως άλλαξαν ιδέα και τον κράτησαν. Γιατί είδαν πως ο Φέλιξ ήταν ένα ζώο μ' έξαιρετικά χαρίσματα. Ήταν πιστός, υπάκουος κι' εύγενικός προς όλους του σπιτιού, ακόμα και προς τη Γκιούλ. Μου φινδύταν παράξενο όταν τον

έβλεπα πολλές φορές στην αυλή να μοιράζεται άδελφικά μαζί της τα κόκκαλα ή β,τι άλλο του έβρισχαν κι' ακόμα που παραμέριζε εύγενικά, για να της κινή τόπο να χωρέση κι' εκείνη στο πιάτο του. Αυτές μάλιστα ήταν ο μόνος απ' το σπίτι που της έδειχνε τόση συμπάθεια ή μάλλον φίλια πραγματική. Οι άλλοι δεν την συμπαθούσαν και πολύ, έπειδή η Γκιούλ έκανε πολλές φορές οίφνιδια-ομοδς στην κουζίνα, απ' όπου άρπαζε, τότε ένα ψάρι, τότε ένα κομμάτι τυρί, β,τι θά εύρισκε τελοσπάντων πρόχειρο μπροστά της. Τις περισσότερες φορές βέβαια δεν πετύχαινε τίποτα. Και τότε καμινόταν πως κοιτάζει τις κατασρόλες, μα μ' έναν τρόπο, που έπρόδινε τις πονηρές σκέψεις που έκρυβαν τα πράσινα μάτια της... Την είχαν λοιπόν για κλέφτρα και πάντα την έπρόσεχαν και την έκοίταζαν με ύποψία. Δεν μπορούσαν να της χάρισουν, όπως στο Φέλιξ, την έμπιστοσύνη τους. Μά εκείνη έκανε πως δεν καταλάδινε. Τριβόταν ύποκριτικά σ' όλων τα πόδια, ηηδοδσε σ' όλων τα γόνατα με χάρη και γύρευε ναζιάρικα τα χάδια τους. "Ο στόσο το ένστικτο την ώδηγοδσε να βλέπη μόνο στο Φέλιξ το φίλο τον άληθινό.

Θυμοδμαι κάποια μέρα που μερικά παιδιά του δρόμου πέτυχαν τη Γκιούλ έξω απ' το σπίτι και την κυνήγησαν με φωνές και σφυρίγματα. Έκείνη ώρμησε για να σωθή κι' άναρριχήθηκε στον πρώτο στύλο που βρέθηκε μπροστά της. "Ο στύλος όμως δεν ήταν γερός κι' η καυμένη ή Γκιούλ κινδύνευε από στιγμή σε στιγμή να πέση στα χέρια των παληόπαιδων,

που τον κουνούσαν με δύναμη και γελοδσαν, καθώς εκείνη άγριεμένη τα κοίταζε, με όρθωμένες τις τρίχες και φουτωμένη την ουρά, άνίσχυρη να υπερασπισθή καλύτερα τον εαυτό της.

Και ξαφνικά έγινε κάτι που κανείς δεν τό περίμενε.

Μ' ένα πήδημα ο Φέλιξ πετάχτηκε απ' τον τοίχο της αυλής και ώρμησε φοβερός, με δυνατό γαυγίσματα, εναντίον των παιδιών, που τρομαγμένα σκορπίστηκαν.

Έπειτα απ' αυτή την ανέλπιστα σωτηρία της ή Γκιούλ, κατέβασε τις τρίχες της, έστρωσε την ουρά της και μ' ένα χαριτωμένο πήδημα βρέθηκε κάτω, κοντά στο σωτήρα της. Και καθώς πήγαιναν προς το σπίτι, σίγουρη πιά εκείνη, «όπό την προστασία» του, ήταν σαν να τοδ έλεγε : Σ' εύχαριστώ, Φέλιξ, που μ' έσωσες απ' αυτά τα παληόπαιδα. Και κείνος σαν να της άπαντοδσε : Τίποτα, Γκιούλ, δεν έκανα παρά το καθήκον μου.

"Υστερα από κάμποσο καιρό όμως τα πράγματα για τους δυο φίλους άλλαξαν άσχημα. "Η Γκιούλ, που τό είχε παρακάνει πιά με τις κλεψίες της, τοποθετήθηκε μία βραδυά σ' ένα καλάθι που στάλθηκε προς άγνωστη διεύθυνση.

"Όλοι άνακουφίστηκαν στο σπίτι απ' αυτή την αναχώρηση και μόνο ο Φέλιξ, ο άληθινός φίλος, έδειξε να αισθάνεται λύπη για την ανεξήγητη εξαφάνιση της χαριτωμένης του συντρόφισσας. Για πολύν καιρό, όταν έφτανε στο πιάτο του, δε βιαζόταν να καταβροχθήσει β,τι τοδ έδιναν και φαινόταν σαν να την περιμενε.

Μά εκείνη ωστόσο δεν ξαναγύρισε.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ Σ. ΚΟΡΔΟΠΑΤΗ

Πώς θα περάσετε πιο εύχρηστα το καλοκαίρι σας; Είναι απλούστατο: Θα προμηθευθήτε δσους περισσότερους μπορείτε "ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ," και θα τους πάρετε μαζί σας στο ταξίδι, στην έξοχή, όπου θα πάτε, —άλλά κι' αυτού που θα μέινετε, —για να περάσετε τις Διακοπές. Κι' ένας μόνον Τόμος της Β' Περιόδου, άρκει, με τις 400 του σελίδες, με τα τρία ή τέσσερα μυθιστορήματά του και με τα τόσα άλλα που περιέχει. "Αν πάρετε μάλιστα από τους τόμους των τελευταίων ετών, 1929 έως 1937, που έχουν 620 ή 468 σελίδες ο καθένας και από 4-5 μυθιστορήματα, τί άλλο θέλετε; Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στα φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθήτε και τον Πίνακα Μυθιστορημάτων που περιέχει κάθε Τόμος —δημοσιεύθηκε στα φυλλάδια 3ον και 5ον του 1936 και στο 31ον του 1937—και κάμνετε εύχαίρωσ την προμήθειά σας, άν θέλετε να περάσετε ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ο ΠΟΝΤΙΚΟΥΑΗΣ

"Ο μικρούλης Ποντικούλης Στη φαλίτσα του κρυμμένος Παιχνιδιάρης Λιχουδιάρης Πάντα κοκομαθιμένος. Τσιτσιρίζει Ροκανίζει Και ποτέ δεν ήσυχάζει "Ο,τι λάξη Σάν άραπάη Μ' ένα πήδημα τ' άρπάζει Κι' η Ψιφίνα Στην κουζίνα Δίπλα έχει παρακοινοδει Τριγγυρίζει Και μορίζει Κι' από κει δεν άλαργεύει... Καφερούλη Ποντικούλη Μέρα-νύχτα πήδα-πήδα Σάν το ψάρι Λιχουδιάρη Θά παστής μέσ' στην παγίδα!.. Τρισεύγηη [B]

ΜΙΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

— "Αχ, μούφυγε ή καρδερίνα, φώναζε ή κυρά Φλόρα. — Μπα, πώς; ρώτησε μία γειτόνισα. — Νά, ο Μανωλάκης άνοιξε την πόρτα για να τοδ δάση, να φάη και τοδ φυγε μέσα απ' τα χέρια του. — Κρίμα την καρδερίνα! Και κελαϊδοδσε τόσο όμορφα! — Που είναι τώρα, πήγε μακριά; πρόσθεσε μία άλλη γειτόνισα. — "Όχι, εκεί στο δέντρο πήγε και κάθισε. — Φέρε δω ψηλά το κλουβί' μπορεί να τό δη και να μπη μέσα, ειπε πάλι. Της δώσανε το κλουβί, που τόβαλε στο πεζούλι της ταράτσας της και περιμεναν.

Καθώς παρακολουδοδσαν αυτή τη σκηνή, ήθε επάνω ο Μανωλάκης, ίσως για να γλυτώση το ξύλο. Είναι ένα ζαηρό παιδάκι κι' εμιασε οι δυο μας οι καλύτεροι φίλοι. "Αγαπούσε κι' αυτός πολύ την καρδερίνα, την περιποιόταν, μα και την λυπόταν που βρισκόταν κλεισμένη στο κλουβί. — Πάει ή καρδερίνα! τοδ ειπα. — Δεν παύάει, μου λέει αυτός. Καλύτερα έξω παρά μέσα στο κλουβί του. Προτιμάει το καυμένο την έλευθερία του από την καλοπέριση που είχε όταν ήταν φυλακισμένο. "Αδικα περιμενον να ξαναμπη στο κλουβί, στη φυλακή του.

— Δίκησ έχει, τοδ λέω. Μά δεν μου λές, πρόσθεσε, γιατί μου φάνηκαν ύποπτα όλα αυτά, πως σου έφυγε ή καρδερίνα; έφυγε εντελώς μόνη της; — Νά σου πω την άλήθεια, μου ειπε, δεν έφυγε εντελώς μόνη της. "Έκανα πως ήθελα να της δώσω φαί, μα πραγματικά ήθελα να της άνοιξω την πόρτα για να φύγη. Δεν μπορούσα να τη βλέπω κλεισμένη εκεί μέσα. — Φαίνεται πως από καιρό ήθελες να την έλευθερώσης. — Ναι, μα φοβόμουν μήπως με μάλωσουν. Μά τώρα πιά δε βιάστηξα, δεν μπορούσα να τη βλέπω φυλακισμένη. Τι θά τραβούσε ή καυμένη! Και μένα δεαν με βάζει καμμιό φορά ο μπαμπάς τιμωρία δεν μπερδ να βαστάξω κι' είναι για λίγο. Φαντάσου λοιπόν τί θά τραβούσε αυτή ή καυμένη τόσον καιρό φυλακισμένη. Δεν θά τό πής, β; ειπε τέλος μ' ένα ύφος!.. — Βέβαια, τοδ λέω. Μά δεν έκανες καλά. Εδνυχώ; και δεν ήταν ξένη. Μά από μέσα μου, με την καρδιά μου κι' όχι με τα χείλια μου, έλεγα χιλια μπερδ στο μικρό, μά μεγαλόκαρδο αυτό παιδάκι με την τόσο τρυφερή και γενναία καρδιά. Μά δυστυχώς δεν μπορούσα να τοδ πω και φανερά. "Έκείνη τη στιγμή, καθώς γύριζε να σκοπισώ ένα δάκρυ από γλυκεία συγκίνηση, είδα την καρδερίνα, που, έλευθερη πιά, έφυγε από κείνο το δέντρο. "Έτσι πάφανε κι' οι κυράδες τη μάταιη άναμονή τους. Δοξασμένο "Ανοστήρη [B]

ΠΑΤΡΙΔΑ

Πατρίδα σαν τον ήλιο σου, ήλιος άλλου δεν λάμπει, Πώς, εις το φώς σου λατταροδν, ή θάλασσα κι' οι κάμποι. Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

"Απαλές γραμμές, γεμάτες μαγνητική δύναμη που σε τραβούν κοντά τους, διαγράφονται τα πρώτα σημάδια της Ζακύνθου. Και το πλοίο με το μονότονο άγκομαχητό του, όλο και πλησιάζει στο άνθιστόλιστο νησί.

Σάν σιλουέτα καλογήρου φανιάζει το ψηλό «καμπαναριό» του "Αγίου Διονυσίου, και πιο πέρα ο "Αγιος Στάθης, ο "Αγιος Κωνσταντίνος, το "Αργάσι, το Βασιλικό, που οι πλάτες άμμοιδίες τους χαιθεδουν ναζιάρικα στα λίγα άσπροαφρισμένα κυματάκια. Και στο άλλο μέρος το Κρονονέρι, ο Κόκκινος βράχος και ή γραφική έκκληροδλα της Κρονονετίτσας. Και πιο ψηλά ή Μπόγαλη και το Κάστρο που θυμίζει κάτι από το ιστορικό μέρος του νησιού.

"Όλα, τόσο όμορφα, τόσο γραφικά, που σε κάνουν να δικαιώσης τον σπουγγίτη στο κάθε Ζακυνθινό που γυρίζει από κάπου άλλου, από κάπου όπου τίποτα δεν τοδ θυμίζει τις μαγεύτρες

ανατολές και τις πλάτες δύσεις του τόπου, με τα παράξενα συνήθεια. Νοιάθει με συγκίνηση που τοδ φέγγει ή έκπληρωση του πόθου και της νοσταλγίας.

"Ο! πόσο νοσταλγος στη ξενιτιά τα μελαγχολικά δειλνά, που κρύβουν το γλυκό τοδ πόθου, το εύγενικό τοδ ρωμαντισμού! Και πόσες θύμισες, πόσες έπιθυμίες, σαν άντικράξει κάποιο παράθυρο με τις «τζελουτζές», και σαν άκοιτει τις «σερενάδες» τις μαγικές!

"Αξέχαστο νησάκι, μαγικό και όμορφο, πόσο τραβάς τον καθένα! Πόσο στην ξενιτιά κανείς την καρδιά του κάθε παιδιού σου, να νοσταλγή το κάθε σου «κλαντούνι» την κάθε σου μεριά! Και πόσο δίκιο είχε ο Τσακασιάνος που άφησε το νοδ του μέσ' στον σπουγγίτη να νοιάση την γλυκεία νοσταλγία μιας ήρεμης φύσης...

Νησάκι μαγικό, με τις άτέλεμονες όμορφίες σου, πόσο μάς σκλαβώνεις στη δύμησή σου.

Κατάσκοπος 33 [B]

Η ΠΑΗΜΜΥΡΑ

"Ημωνα τότε ως έπτά χρονών και πήγαινα στη δευτέρα δημοτική.

"Έκείνο το άπόγευμα, σχολάσαμε όπως πάντα την ώρισμένη ώρα και γυνοδσαμε στα σπίτια μας, φυλαρώντας κάθε μία με την καρδιά της.

Ξαφνικά, βλέπουμε πίσω μας δυα κορίτσι που μάς φώναζε χειρονομώντας να κάνουμε γρήγορα, γιατί ο ποταμός πλημμυρίσε.

Εμεις δεν την πολυπιστέψαμε, αλλά σε λίγο βλέπουμε το νερό να μάς κυνηγά. Μας έπιασε πανικός.

Μπήκαμε στο πρώτο ψηλό σπίτι που βρήκαμε μακριά μας, κατατρομαγμένες. Σε λίγη ώρα το νερό σκέπασε όλους τους δρόμους, πορασώνοντας τραπεζία, καρέκλες, δέντρα, ζώα, άκόμη κι' ανθρώπους.

"Ήταν φοηχτό να βλέπη κανείς άνδρες να βουτοδν μες στο νερό προσπαθώντας να γλυτώσουν κάτι απ' το νοικοκυριό τους.

Μαννάδες φώναζαν, παιδιά έκλαιγαν, γεροί ζητοδσαν βοήθεια. "Εμεις κοιτάζαμε απ' τα παράθυρα. Περιμέναμε να λιγοστεψη το νερό για να πάμε σπίτι μας, γιατί οι δικοί μας θ' άντισυχοδαν πολύ.

Τέλος, προς το βράδυ βρέθηκαν δυο εύγενικά παιδιά που μάς πήραν στους ώμους τους και μάς πήγαν στα σπίτι α μας. Βρήκαμε τη μαμά άνασταταμένη. "Ο μπαμπάς και ή θεία είχαν έπιστρέψει άκόμη. "Έκείνο το άπόγευμα θά μου μέινει αξέχαστο.

Μίμη [B]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ Μ. ΜΥΣΤΙΚΩΝ

(Βλ. Διάπλαιν του 1937 φυλλ. 34)

Ο διαγωνισμός αυτός έγινε για πρώτη φορά και είχε σχετικά μεγάλη επιτυχία, αν όχι σε συμμετοχή, ασφαλώς όμως σε ποιόν. Ελήφθησαν εν όλω 58 απαντήσεις, 33 στη Μεγάλη Τάξη και 25 στη Μικρή.

Απ' αυτές 12 ήταν έμμετρες, της Αυγερός, του Αγκασίου, του Πιτσιρίκου, του Σαρπηδόπου, της Τρύπας, του Νερού, της Διπροσωπίας και του Μελεάργου στη Μεγάλη Τάξη του Προμάχου της Ελευθερίας, της Σανθής Υδραίοπου, του Αφροδίτου, της Δουκίνας, της Αραπίνας και του Υδραϊκού Κύματος στη Μικρή. Μια μόνο απάντηση συνοδεύεται με σκέτσα ωραιότατα, του Ταρχούζερ.

Έξυπνα, καλογοημιμένα τετράδια έστειλαν πολλοί, αλλά καλλιγραφημένα, περιποιημένα, κομψά. Ελάχιστοι και αυτό, σ' ένα τετράδιο Μ. Μυστικών, που δεν πρόκειται να πεταχτεί μόλις διαβαστεί, αλλά να μείνει και να δεθεί σε λουκουμά. Ήταν άκαρπυτο. Μπορεί να σάς κάνει καλή εντύπωση ένα παιδί που ξυπνο κ' εύγενο κ' αν είναι, όταν σάς παρουσιασθεί άχτένιστο, ακατάστατο και λερωμένο; (όπως ήταν μερικά τετράδια, γεμάτα με μουντζούρες). Όπως δήποτε σκεπιδή ή προκήρυξη ήταν σχετική με το περιεχόμενο παρά με την εμφάνιση του τετραδίου, υπολογίστηκε μάλλον το πρώτο και το δεύτερο μόνο βοηθητικά.

Από τα τετράδια της Μεγ. Τάξης, ύστερα από προσεκτικό διάβασμα ξεχώρισα τα τετράδια της Αυγερός, του Αγκασίου, του Σαρπηδόπου, του Ταρχούζερ, της Διπροσωπίας, του Δουκοπουλάου, του Πιτσιρίκου και της Ροζελάντας, α.τ. τα όποια τα τέσσερα ήταν έμμετρα. Σε δεύτερη επιλογή ξεχωρίστηκαν για βραβεία τα έξι πρώτα. Το Ταρχούζερ το τετράδιο ήταν αναμφισβήτητα το πιο καλλιτεχνικό και τα σκέτσα του χαριτωμένα και πολύ χαρακτηριστικά. Δυστυχώς όμως το περιεχόμενο δεν ήταν πάντα τόσο πρωτότυπο αν και πολλές απαντήσεις ήταν έξυπνες και έντελως άρκετες.

Μεγαλύτερη ομοιογένεια παρουσίασαν οι απαντήσεις της Αυγερός και του Αγκασίου. Έμμετρες και οι δύο, λυρικές και οι δύο. Ύστερα όμως από πολύ σκέψη προτίμησα της Αυγερός που κάθε απάντησή της είναι κ' από ένα δίστιχο, σπό ρυθμό και σπό μέτρο των δημοτικών και που γενικά αποφεύγει τις κοινοτυπίες. Το Αγκασίου δ σίχως είναι πιο στρογγυλό και πιο λυρικός, αλλά παρουσιάζει λιγότερη, πρωτοτυπία. Ο Σαρπηδόπου έχει μερικές πολύ πρωτότυπες κ' έξυπνες απαντήσεις αλλά ο σίχως του ύστερει πολύ, ή δε Διπροσωπία θσιάζει πολύ συχνά την έννοια στην ομοιοκαταληξία.

Πιο δύσκολη ήταν η επιλογή στη Μικρή Τάξη. Της Αττί Ίδαμ το τετράδιο σπιθοβολεί από έξυπνάδα αλλά από ένα παιδί 11 ετών περιμένει κανείς περισσότερη αφέλεια και απλότητα και καμιά φορά ή πάρα πολλή έξυ-

πνάδα είναι εις βάρος του βάθους και φαίνεται επιπολαιότητα ενώ μπορεί να μην είναι. Έτσι άφησα κατά μέρος το τετράδιο της Αττί Ίδαμ και περιορίστηκα στα τετράδια που συγκέντρωσαν τα περισσότερα προσόντα για τα βραβεία. Όμοιοιώς πώς δυσκολότερα πολύ καιά να προτιμήσω ανάμεσα στα τρία ιδίως πρώτα τετράδια, του Προμάχου της Ελευθερίας, του Αφροδίτη Ηρώα και της Σανθής Υδραίοπου γιατί κάθε ένα είχε τη χάρη τους. Στο τέλος όμως, με ελάχιστη διαφορά, κέρδισε ο Προμάχος της Ελευθερίας που και στιχοποιγία έχει πετυχημένη και απαντήσεις έξυπνες.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (από 15 ετών και άνω, καθώς και όσοι δεν έσημειώσαν ηλικία).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Αυγερός [20Ε]

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Αγκάσι [18Ε], Ταρχούζερ [18Α]

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Σαρπηδόπου [17], Διπροσωπία [16], Δουκοπουλάου [18Ε]

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, από [14 Ε] εις εκατον: Μπουκλέ, Πιτσιρίκος, Ροζελάντια, Λευκά, Στέφανος της Δόξης, Κόκκινη Αύτοκράτειρα, Αγνή Κερδιά, Νινέττα, Μεροσντές.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ: [από 12 Ε] εις εκατον: Όρεινος Κερκύρας, Υδραίοπουλα, Δοξασμένο Ακρωτήρι, Εθάννα, Τετραπέραση, Σιγιάκος, Κατάσκοπος 33, Στέλλα Βιολάντη, Μελέαργος, Τρύπα στο Νερό, Παχιγνιδιάρα.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ: από [10Ε] εις εκατον: Δόν Ζουάν, Απλή Ζουή, Ρητοράκι, Γκάλικ, Μαύρο Διαμάντι, Οπαδός Αμερικανισμός, Ενετημένο Περιοικιστάκι, Τίτάν.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (από 12 ετών και κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Προμάχος της Ελευθερίας [20Ε]

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Αφροδίτη Ηρώα [18Ε], Αττί Ίδαμ [18Ε]

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Σανθή Υδραίοπουλα [16Ε], Σίφουνας [16Ε], ΙΑ' Ολυμπιάς [15Ε]

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: από [14Ε] εις εκατον: Ζακυνθινόουλα, Ανθρακάκος, Λευκή Αραπίνα, Άνθος του Μαλου, Γλαυκώπις Αθήνη, Βασίλισσα Νεφερίτι, Ηλιοπερίχνη, Αραμης, Κυματίζουσα Κυανόλευκος.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ: [από 12Ε] εις εκατον: Υποκλιμαχος Χριστιαν, Υδραϊκόν Κόμα, Έμ. Αναγνωστάκης, Άνθος της Αγγής, Δόνιφραν, Έλαγα.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ: από [10Ε] εις εκατον: Σρουγγαράς, Μερούλα Τραλαλά, Γαλαζάκι. Βασίλισσα Βουλγαροκίονος, Άνοιξιάτικο Χαμόγελο.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Στο έρχόμενο φύλλο θα δημοσιευθί το τετράδιο του Προμάχου της Ελευθερίας και αποσπάσματα από άλλα βραβευμένα.

ΤΟ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΤΗΣ ΑΥΓΕΡΗΣ

1.—Ποιον χρώμα προτιμάτε; Το 'Υμητεού μενεξεδί, κοντά στού ή- [λιού τή δύση, πούος μπορεί τάχα να σέ δη χωρίς να [σ' αγαπήση;

2.—Ποιον άρωμα σάς άρέσει περισσότερο; Ω θυμαράκι αγαπητό, τήν άμορφη εύ- [διά σου, δέν τηνε βρίζω όσο άν ζητώ σ' άλλο [άρωμα—στοχάσου!

3.—Ποιον άνθος σάς είναι προσφιλέστερον; Μικρά λουλούδι ταπεινό, πού μόνη έ- [χω φυτέψει, σέ μά γλαστρούλα, σέ πονώ. Έσού μ' έ- [χεις μαγέψει.

4.—Ποιον ζών άγαπάτε περισσότερο; Σά μέλος μέσ' τή φαμίλια γοτάκι για [σκυλάκι τί κ' άν του λείπει μία μιλιά, έν' άν- [θρωπος λιγάκι.

5.—Ποιον χρώμα οφθαλμών και κόρης προτιμάτε; Σ' αγαπημένου τή θωριά όλα κανείς [πονάει, κ' ότι λογής μάτια, μαλλιά γιατί ή ψυχή [μιλάει.

6.—Ποιον είναι, κατά τήν γνώμη σας το καλύτερο προίτημα; Χαρά σ' εκείνη τήν ψυχή πού ζή μ' αί- [σιουδοξία, αυτή για τ' άλλα είναι άρχη κ' έχει [τήν πρώτη αξία.

7.—Ποιον είναι κατά τήν γνώμη σας το χειρότερο έλάττωμα; Άλλοι σ' αυτόν π' όσα καλά κ' άν έ- [χη τή παινάει, και τριαλλοί στον πού πολλά διαρκώς [κατηγοράει.

8.—Είς τί σάς άρέσει να καταγίνεσθε; Όταν με μία δουλειά σωστή στού, άλλ- [λους καλά κάνω, να! μένα τί μ' εύχαριστεί! τέτοια εύ- [καιρία δέν χάνω.

9.—Ποιον είδος άναψυχής σάς άρέσει περισσότερο; Τί ίκανοποίηση ή ψυχή μετά από μία [έργασία όποια κ' άν βρής άναψυχή σου φέρνει [εύτυχία.

10.—Ποία είναι, φρονείτε, ή μεγαλύτερα εντύχια εις τόν κόσμον; Τί θές πολύ συλλογισμό; Αυτός θε να [εύτυχία, πού βρή γοργά τόν προορισμό πού του- [τάξε ή φύση.

11.—Ποια τήχη θεωρείτε ως περισσότερο αξιολύτητη; Πόσο μικρό έχει ριζικό, άλλοι και τρι- [σάλλοι του, πού ζή χωρίς ίδανικό τήν άχαρη ζωή [του.

12.—Αν επιτρέπεται ή ερώτησις—πόσον ένών είσθε; Τήν άδεια, φίλε αγαπητέ, προτού κανείς [τή λάβει, δέν πρέπει να ζητά ποτέ κ' έτσι ή εύ- [γένεια παύει.

13.—Ποιον όνομα θα έλαμβάνετε εάν ή έκλογή άφίνετο εις ύμās; Έχει καθέννας ζυμωθεί τόσο με τόνο- [μά του πού θαρρείς άλλο άν του δοθί ή χά- [ση τα νερά του.

(Τό τέλος στο έρχόμενο)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αθήναι 42 δόδος Εθριπίδου την 28 Ιουλίου 1938

ΑΠΟ τό σπμερινό φυλλάδιο άρχίζει τό νέο μου θυμαράκι μολιτοτήρια «Όταν άναστήθηκε τό Μαμμούδ», πού σάς είπα γι' αυτό τόλλά από προηγουμένο. Τό «Μυστήριο της ξανθής κούκλας» τελειώνει στο μεθεπόμενο. Ο «Τόμ Σώγερ» όμως θα βρατώξω ως τό τέλος του χρόνου, όταν θα τελειώση και τό νέο. Ο «Κω-στόκινς» της Κυρά Μάρθας θα βρατώξω ακόμα ένα-δύο μήνες, κ' έπειτα θα τόν διαδεχθί άλλο μικρό γιά τά μικρά. Συμφωνοί:

Άνθος της Άνατολής, έλλιπώ πώς οι φόβοι σου βγήκαν μύταιοι και πώς πήγες τόσο καλά στα Νεοαλληνικά σου και σ' όλα τάλλα μαθήματα. Έλαβα και τίς Δοκίμασις σου. Άλλά πρώτο είναι λίγες —τρεις μόνο, έπρεπε να ήταν τουλάχιστο δέκα—και δεύτερο δέν έχεις σημειώσει τίς λύσεις τους. Κάμε λοιπόν ακόμα μερικές, γράψε μου τες όλες μαζί σ' ένα τετράδιο—όσο μπορείς πύ καθαρά, εύανάγνωστα—και μήν ξεχάσης πάλι να σημειώσεις, πάλι ή από κάτω στην καθεμία Δοκίμαση, και τή λύση της. Σε περιμένω.

Έγκάρδια συλλυπητήρια, Άνταλούζα, και στην αδελφή σου επίσης, από μένα και από τό κ. Φαίδωνα, πού τόσο λυπητήρια κάμε όταν διαβάσαμε τό πέμπτο γράμμα σου. Ο καίμενος δ μπαμπάς! Τι μεγάλο δυστύχημα! Άλλά πρέπει να κάνετε κουράγιο γιά τή μαμά. Εύτυχώς έχετε μεγάλο αδελφό πού θέντικταστήση έκείνον πού τόσο πρόωρα σάς πήρε ο Θεός. Υπομονή.

Είναι άκαρπύτητο, Όλυμπιονίκη, να αισθάνεται κανένας αυτό πού γράφει. Άλλά να έχη και νοή, γιά να έξη πώς να τό γράφω. Αλλά τά δυο μαζί κάνουν τό ταλέντο. Γιατί ο νοή μόνο χωρίς τό αίσθημα δέν κάνει τίποτα σπουδαίο, ούτε—πολύ λιγότερο—τό αίσθημα μόνο χωρίς τό νοή. Από τά κομμάτια σου, πού δημοσιεύθηκαν με [Α], κρίνω πώς σου έχεις και τά δυο και καλά σου τό είπα κ' ο Θεός σου. Ο κ. Ξανόπουλος θα ήταν εύτυχής άν θά μπορούσε να δεχθί αυτή τήν πρόκληση και ναρήθ στην πατρίδα του ύστερ' από τόσα χρόνια. Άλλά θα μπορούσε; Στην ηλικία του δύσκολα κανείς μετακινείται κ' έπειτα έχει τόσες δουλειές! . . .

Βασίλισσα των Δουλοιδιών, σου εύνεκρινα, καθώς θα είδες, τό ψευδώνυμο και σου έστειλα και τόν Όθρηά. Χαίρω πολύ γιά τήν άπόφασή σου ενά μήν κα-θυστηρήσης από τάλλα μου παιδιά. Κι' είχες κάποια άποχρέωση—la pohlesse oblige—λένε οι Γάλλοι—απόσ' μαμά σου, θεά σου, θεοί σου και ξεδέλφια σου ήταν όλοι Διαπλαστούλα. Περιμένω λοιπόν να μου γράψης συχνά.

Και τό δικό σου ψευδώνυμο, Διαβολάκι, τό ένέκρινα με χαρά. Πολύ όρατο τό πρώτο σου γράμμα, κ' όποθέτω πώς έτσι θά-ταν κ' εκείνα πού έρχονται άντι να μου τά στείλεις. Γιατί και τίς σκέψεις σου έ-χεις σέ τάξη, κ' ή έκφρασή σου είναι πάντα καλή. Σ' εύχαριστώ γιά τά καλά λόγια, καθώς κ' ο κ. Ξανόπουλος, κ' έλλιπώ να μου γράψης και σ' συχνά.

Μά ήταν καιρός να μου γράψης, Κάου Μπαθ, από έξης τόσα χρόνια συνδρομητήρια. Χαίρω πού θα έξακολουθήσης και περιμένω εύχαριστάως θα είδες τήν έκκρι-

ση του ψευδωνυμου σου. Σε χαιρετώ κ' ο κ. Φαίδων. Γράψε μου.

Είδα, Διμοθλασσίτη, τί όρατα πού πέρασεσ τίς διακοπές στη Ζίκυνθο, πού πήγες γιά μι' έβδομάδα κ' έμεινες δυο. Τό ξεκούρασμα ήταν μεγάλο, αλλά άναγκαίο γιά τή μελέτη πού σε περιμένει στο τέλος του σχολικού χρόνου. Τώρα βέβαια θα τελειώσω ένα καλά και θα έτοιμάξωσ' για ένα ξένοιαστο καλοκαίρι. Χαίρω πού τόσο ανταποκρίθηκασ στις Μ. Άγγυλιές σου. Περιμένω και τό κομμάτι σου γιά τή Σελίδα.

Ο θάνατος της καλής σου μητέρας, Πιτσιρίκος, ήταν άληθινή άνάπαυση, απόσ είχε όκτω χρόνια άρρωστη στο κρεβάτι, και καλά λές πώς ο Θεός τήν έκάλεσε κοντά τω γιά να τελειώση τό μαρτύριό της. Μά συγκίνηση μαθαίνω πώς, σάν κόρη κ' αυτή διαπλασοπούλας, μάγαποδσε ως τό τέλος της ζωής της, και πώς τό φυλλάδιό μου της ήταν μία παρηγοριά τό μαρτυρικό της κρεβάτι, όπου εύχαριστιόταν, με τό μολόδι στα χέρια, να λύνη και τίς Άσκησεις. . . . Ω, βέβαια πού θα φυλάξωσ' σάν καμνήλιο τό τελευταίο φυλλάδιο πού είχε στα χέρια της λίγες ώρες πριν ξεφυγήση, και πώς θα διατηρήσης γιά πάντα, μαζί με τήν ιερά της μνήμη, και τήν άγάπη σέ μένα, πού έσείνη σου κληρο-δοτήσης.

Δέν επιτρέπεται βέβαια, Άσπερ Γλάρος, αλλά κάνω μι' εξαίρεση γιά όνα πού παίρνει τό φυλλάδιό μου από τό Δεκάμβρη και μάγαπώξ' τόσο, και σ' δέχομαι στην κίνηση. Σου εύνεκρινα, καθώς θα είδες, τό ψευδώνυμο και σου έστειλα τόν Όθρηά. Φρόντισε τώρα και σ' ού, μόλις μπορείς, να γίνης και τακτικός συνδρομητής. Στο μετα-ξύ, μπορείς να μου γράψης σ' να ήζου.

Πραγματικός είχες «κείφι», Παχιγνιδιάρα, και μου έκαιρες ένα όρατο γράμμα πού μ' εύχαριστούσε πολύ. Σ' αυτό είδα με χαρά και τί καλό, τί σπάνιο καθηγητή έχετε. Σας μιλά γιά όλα τά ζητήματα πού θάντι-μετωπίσαστε στη ζωή, σάς συσταίνει τή γνώση του τόπου σας και, ένθ είναι φίλος της δημοτικής, σάς λέει πώς πρέπει να μαθαίνετε καλά και τήν καθαρεύουσα. Μ' αυτό δέν σάς λέω πάντα κ' έγώ; Η καθαρεύουσα είναι άπαραίτητη, όχι μόνο γιάσ είναι ή επίσημη γλώσσα, παρά και γιάτί βοηθεί στην εκμάθηση της δημοτικής. Τό κάτω-κάτω, ή δημοτική δέν είναι παρά ή καθαρεύουσα με άκιοότερη ούναξη ή συμμορφωμένη με τό τοπικό της νέας γραμματικής. Οι λέξεις της δημοτικής, έκτός από μερικές ξενικές—φράγκικες, τουρκικές, πού κ' αυτές όλοένα τίς αντικαθιστούμε—έχουν ρίζες άρχαίες ελληνικές.

Έτσι πάντα, Αφροδίτη, τήν τρικυμία διαδέχεται γαλήνη και τή γαλήνη τρικυμία—καμιά φορά και σ' ό καλαμάρι, όπως συνέβη και σ' ό δικό σου τήν ώρα πού μου έγραφεσ. . . . Είδα και τήν πετριωτική έκδρομή στην Καλλονή, κ' εύχαριστώ τήν κυρία Νουάρφου, τήν καλή διαπλασοπούλα, γιά τά καλά λόγια πού σου είπα γιά μένα. Και τί σύμπτωση να ίσθ' πρώτα-πρώτα τήν απάντησή πού σου είχα σ' έκτενο τό φυλλάδιο και να επανέωσ' τήν Αφροδίτα, χωρίς να έξη πώς είσαι σ' . . .

Η Σανθή Χωριασοπούλα μου γράφει: «. . . Πήγαμε να περάσουμε τό καλοκαίρι μας στην Κηφισιά. Ο θεός μου μου έχάρισε ένα τόμο σου και παρω πολύ έμμορφη διαβάξοντας τά τόσα διασκεδαστικά μυθιστορήματα και λόνοντας τούς παλιούς δεξομαί χαρτόσημα όχι! Δοξασμένο Άκρω-τήρι (δλ' αυτά τώρα τελείωσαν και περι-μένω να μου γράψης τόποτελέσματα) Γκιλόριαν (θα τό διαβάσω με τή σειρά του

χάριστά τό καλοκαίρι σας, άρκει ναχάτε να διαβάξωσ' μερικούς παλιούς μου τόμους. Κι' ένας μόνο άρκει, όπως βλέπετε απ' αυτό πού μου γράφει ή Σανθή Χωριασοπούλα. Στην ερώτησή της απαντώ πώς τίποτα «άνάριστο» δέν βρίζω στα γράψιματά της' απαντώντας, γράφει πολύ κα-ναονικά κ' όρατα.

Νιόβη, ως άργήρη νάβη καινούργιο σου γράμμα, φτάνει να μου λέγ' τα εύχάριστα πού περιμένω. Θα κέρεις πολύ καλά να μου στείλεις και δεύτερο κομμάτι χωρίς να-πογοητώθης από τήν άπόρριψη του πρώ-του. Ή, σέ λίγο θα μάθης και τό τέλος της «Ξανθής Κούκλας» πού τόσο σ' ένδι-κφέρει. Μήπως ή Τρελλή Χαβανέα δέν έ-λαβε τό τετράδιό σου; Έπρεπε να σου τό έχη άναποδώσει από είναι τόσοι μή-νες πού της τό έχεις στείλει. Α ή μαμ-μά σου είναι ή καλή μου Είμαρμένη; Πες της πώς μου μένει άξέχαστη και δός της τό πολλά μου χαιρετίσματα.

Αυτό είναι άληθια. Μάτα Ρέβα: ή πρώτη και μεγαλύτερη εύχαριστήση είναι όταν γράφω κανένας τό κομμάτι του, έτσι σάν ξεθόμασμα, σάν ξεχείλιμα ψυχής και παρηγοριά' δεύτερη έρχεται ή εύχαριστήση πού έχει όταν τό βέβαιη δημοσιευμένο Πε-ριμένο γράμμα σου μετά τούς διαγωνισμούς, πού δέν άμφισβάλω πώς πήγαυ καλά και θα περάσης ένα ξένοιαστο καλοκαίρι. Η φωτογραφία πολύ θαυτή, δέν βγαίνει.

Έννοσ' πολύ καλά τό ενδιαφέρον σου, Άδολάο, και πώς απ' αυτό μόνο προέρ-χονται οι υποδείξεις πού μου κάνεις. Και πρώτα-πρώτα γιά τό κόσμημα της Σελίδος Συνεργασίας. Χωρίς να είναι κ' άπαρσι-τητό—άν και πολλοί τό σνήθισαν πιά, τό αγαπούν και τό θέλουν—πίναει τό χέρο έν-ός κοιμητιού' και θα τό καταργούσα, άν τό δημοσιεύμα κομμάτια αφθονούσαν τό-σο. Δυστυχώς δέν είναι πολλά, και άν έ-κανα τόπο γιά πενήντα ακόμα τό χρόνο, φοβάμαι πώς πολλές φορές θαναταλάζουον να συμπληρώνω τή Σελίδα με Άγγελίες.

Ας σου πω και τόδο από ήθε λόγος: Ο κ. Τέλλος Άγρης στην όμιλία του γιά τήν Ήθικοναετηρία μου, είπε πολλά γιά τό κόσμημα της Σ. Σ. Σ. γι' αυτά τά παιδικία πού γράφου, και πού τόση έντό-πωση τού έκαναν όταν ήταν μικρό διαπλασο-πούλο. Όσο γιά τό τετραστίλο των δύο τε-λευταίων σελίδων, πού τό είχα άλλοτε, τό καθήγητος μάλλον γιά τεχνικούς, τυπο-γραφικούς λόγους' άλλωστε ή οικονομία του χώρου δέν ήταν σπουδαία. Τις Μικρές Άγγελίες, τέλος, δέν θυμομαι να τίς δη-μοσιεύσα ποτέ με μικρότερα στοιχεία. Πάν-τως, τό τοπογραφικό μου δέν έχει τόσα στοιχεία των Σ' σιγνήων γιά να κάνη μι' ά και δυο στήλες Μ. Άγγυλιές.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Άσπερ Γλάρος, ά. (ΑΑ). Τρείς Σωματοφύλακες, ά. (ΓΚ). Υδραίοπουλα, ά. (ΓΣ). Γελαστός Άν-τεπλοιαρχος, ά. (ΑΜ). Ολυμένη Άδελ-φούλα, κ. (ΧΜ). Ράο-Ράιμα, ά. (ΚΠ). Γαλαζοίμη, ά. (ΑΜ). Τσάρλι Τσάπλιν, ά. (ΑΜ). Άρης, ά. (ΪΒ).

Η Διάπλαισις άσπάζεται τούς φίλους της: Μάργαν (σού είπα τήν άλλη φορά πώς έλαβα τή Συλλογή σου, αλλά ξεχα-σα να σου εύχηθώ περαστικά' είσαι τώρα καλά;) Εθάνναν (έλαβα, εύχαριστώ βρα-δειο έστειλα μόνο γραμματόσημα δεχο-μαί χαρτόσημα όχι!) Δοξασμένο Άκρω-τήρι (δλ' αυτά τώρα τελείωσαν και περι-μένω να μου γράψης τόποτελέσματα) Γκιλόριαν (θα τό διαβάσω με τή σειρά του

και θα σου πω· πολύ με λύπησε και μένα αιτός ο απροσδόκητος θάνατος· χάρωμ που άλληλογραφείς με τόσα Διαπλασάκουλα· περιμένο τα ξεποσάματα σου και το μεγάλο σου γράμμα·) **Δάφνην τοῦ Κήπου** (ἔστειλα· περιμένο τώρα το μεγάλο σου γράμμα και τή φωτογραφία γιά νά σε γνωρίσω καλύτερα· τί ἄραία που θά παράσῃ, τό καλοκαίρι στά βουνά!) **Γελασόν Ἀντιπλοίαρχον** (ἔξτελέσω· τά κομμάτια θά τά διαβάσω με τή σειρά τους περιμένο τοῦς βαθμούς·) **Νεράϊδαν τοῦ Δάσους** (ἔστειλα 4 λυσόχαρτα· χάρωμ που πήγες καλά γράψε μου και τοῦς βαθμούς εἶταν θά τοῦς μάθῃς·) **Ἐργίον νε· Ἀλμπάρε** (ἔχει καλύτερα ταχυδρομικά δέν ἀπειλείς·) **Φρέγκερικ Μάος** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· λόσεις, ἐφ' ὅσον δέν ἔχουν δημοσιευθεῖ, δεκτές·) **Ρίν-Τίν-Τίν** (χάρωμ πολύ γιά ἄλ' αὐτά που μοῦ γράψεις· ἐλπίζω νά μή με ἐσχάσῃς στήν κατασκήνωσή και σὸ χωριό που θά παράσῃ τό καλοκαίρι·) **Κερκυραϊκὸ Διαβολάνι** (ἔλαβα· περιμένο και τό ποίημα· καλύτερα νά ἐλθῃς· με πολλή χαρὰ θά σε γνωρίσω· γιά περισσότερο δέν ἔχω σήμερα τόπο·) **Δέναν Χάση** κτλ. κτλ.

Εἰς ἄσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετά τήν 20 Ιουνίου θάπαντήσω ἀπό ἐρχόμενα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 25ου Διαγωνισμοῦ Ἀσάνων. Αἱ ἄσας τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 2 Σεπτεμβρίου.

408. Δεξιόχειρος
Τὸ πρῶτο μου εἶναι πρόθεσις,
Νηοὶ τὸ δευτέρου μου,
Κι' ἀπ' τοῦς παλαιοῦς κάποιος γνωστός
Σοφὸς τὸ σύνολό μου.

Λεϊλά

409. Συλλαβόχειρος
Ἀπαγορευθεὶς με τὸ πρῶτο μου,
Τάλλο, ὀκτωσῆλοισι, φωτίζει
Καὶ βασιλεὺς ἀρχαῖος τὸ σύνολο,
Ἄστειλα παθήματα θυμίζει.

Λεϊλά

410. Στοιχειόχειρος
Ψαριού που τρώγεται παστό
Πετὸ κεφάλι και λαιμοῦ,
Κι' εἶναι που ἦταν τί ἄραία,
Βροχή μᾶς ἔκτισε ραγδαία.

Σαρπηδών

411. Αἴνιγμα
Ἄρσενικό τούτο δέν ἔχει·
Ἄλλα τὸ ἔωο πὸ νά τρέχῃ
Καλά, τὸ θηλικὸ τοῦ πεταλάνου.
Με τὸ οὐδέτερό του, τώρα,
Στρατιώτες ἀπὸ μία χώρα,
Ἄλλους, ἐχθρούς, ἀπ' ἄλλη τοῦς σκιοτά-
[νονν.

Σαρπηδών

412. Δικτυωτὸν
*****=Νεοῦλλην ποιητῆς.
* * * * *
*****=Χώρα τῆς Β. Εὐρώπης.
* * * * *
*****=Ἡ Ἀθηνὰ τῶν Ρωμαίων
* * * * *
*****=Κακὸν και ὀλέθριον.
Και καθένας τὰ ἴδια.

Μάγγας

413. Κρυπτογραφικὸν
12845678 10 = Μυθολογ. Τέρας.
297 290 = Εἰς τῶν δώδεκα.
82890 = Ἀρχαῖος βασιλεὺς.
4590 = Πιτηνὸν.
567890 = Τετραπόδον.
62190 = Βαλκανικὸν ὄρος.
76236 = Ὄριον.
8293 = Ἀκρατήριον.
98190 = Διὰ τὰ πλοία.
06786 = Ἐρσέτον.

Μάγγας

414-418. Πτερωτὸν Γράμμα
Αἱ κάτωθι ζητούμενα λέξεις ἔχουν ἀπὸ ἓν γράμμα κοινόν—τὸ πτερωτόν—τό ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρῶτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην και οὕτω καθέξῃς:
Μεγάλῃ θεᾷ—Ἄσος τῆς Ἀττικῆς—Ἀρχαῖαν ἐνδυμα—Πόλις τῆς Σικελίας—Ἀρχαῖος λυρικὸς ποιητής.

Γαλανομάτα

419. Ἀκροστιχίς ἐξ Ἀντιθέτων
Νά εὐρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὅστε τάχιστα τῶν νάπατελοῦν εὐρωπαϊκὸν κρῶτος:
Ἀσπῆς, ἀμαθῆς, νέος, μακός, ἄφρων, χοιρῆς, πρῶτος.

Ἀδοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου

420. Φωνηεντόλιπον
μνοθ-πθ-πθς
Ἀδοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου

421. Γέφυρος
MM τ' εἰκὼν ὀπῆ θ' οἶκος,
Βασίλισσα Νεφερτίτι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 16.
201. Γαρόφαλον (γάρ, ὑφαλον).—202. Ἰκαρία-Καρία.—203. Ζητῶ-ζήτησ.—204. Ὁ Ταῦρος.—205.

Α Σ Π Α Σ Ι Δ 206. ΑΕΙΘΑΛΗΣ (εἶθε, Ἰλιάς, θεία, Ἀσία,
Τ Ο Α Θ Ἡσαίης, σέλας). —
Π Ο Δ Α Ρ Γ Η 207. ΣΟΦΟΚΛΗΣ
Α Α Ι Ν [πυρρός, ναός, ἀσ-
Σ Α Ρ Ι Σ Σ Α Φῆς, Σόδομα, θρη-
Ι Γ Σ ἴσκεια, κοίλας, Κρής.
Α Θ Η Ν Α Ἰ Σ θρασύς).—208. Ἀρχὴ
τὸ ἡμῖν τοῦ παντός. (Ἡ ἀνάγνωση, ἓκ τῶν ἀνω δεξιᾶ, Τ Ο Υ Α
μαϊανδροσιδῶς. Αἱ λέξεις τῆς ὕς Π Η Ρ
Ἀκροστιχίδος: Τοῦτο, Ὑαι- Σ Ο Α Χ
να, Ὑπεροσ, Πῆρ, Σαρλο, Ι Τ Ν Η
Ἄλλα Χ. Ἰσμέτ, Νάοκ Η, Μυ Μ Η Ο Τ
τιλήν Η. Οὐσία Τ).—200. Τῶν φρονιμῶν
ὀλίγα.—210. Ἀνδρῶν ἀρίστον πᾶσα γῆ
τάφος (ἂν ὄρω. Νὰρ εἰς τόν, πα σ' αγ,
ἦτα, φῶς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις με ἄπλά σροι.
χειρ ὄρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10
λέξεων 60 λεπτά ἢ λέξεις με πᾶσι δὲ στοιχεῖα
ὄρ. 1 και με κεφαλαία ὄρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς
στίχος ὄρ. 5. Οἱ πρὸ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὸ
διπλᾶ. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη

[ΔΗ'—527]

Οσοι-ες περιμένετε γράμμα μου με συγ-
χωρεῖτε. Οἱ διαγωνισμοὶ και ἓνα τα-
ξίδι με ἐμπόδιον. **Κυκλαμιά**

[ΔΗ'—528]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΡΕΔΑΟΠΑΡΕ»
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γελασὸς Ἀντι-
πλοίαρχος, ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: Λογαγὸς
Νεφέφρος, ΤΑΜΙΑΣ: Μικρὰ Καλλιτέ-
χνης, Ἀντιπρόσωποι: Ἀθηνῶν: Μ. Φι-
λόσοφος. — δεχόμεθα μέλη και Ἀντιπρο-
σώπους.

[ΔΗ'—529]

Ἀτθίδες: Λεξικὸ Ἰβρώσις και ἑμιστς (!!!)
Κοκκιννοσκοφίτσα = Σταυρινὸς (!!!)
Ἀστέρης: Ὁ Ρ. Ταῦλος... ἐγύριος; (!!);
«ΤΡΕΔΑΟΠΑΡΕ»

[ΔΗ'—530]

Προτομπαινωτὰς σὸ σαλονάκι τῆς
Διαπλάσεως, χαίρετὸ ὄλους-ες. Ἀλ-
ληλογραφῶ και ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά.
Γράφατε: Κύριον Ψυρναγακί, ὁδὸς Καλ-
λιμασιώτου, 14, Ἀθῆνας (8).

Ρέο-Ράμα

**Παρακαλῶ πολὺ ὄλους χρωστοδὸν
τῆ συνδρομῆ τους νά τῆ στείλουν
τὸ γηγρογράφο.** Ἄς ἔχουν ὄν·
ὄρει τους, ὄτι οἱ συνδρομῆς ἀ-
τῆς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἢ
καθυστέρηση ἐπομένως δυσκο-
λεῖται πολὺ τὸ ἔργο μου που ἀ-
παιτεῖ ὄχι μόνον μεγάλους κό-
πους, ἀλλὰ και μεγάλα ἐξοδα.

[ΔΗ'—531]

Ἀτθίδες, με δέχεσθε μέλος;
Ρέο Ράμα

[ΔΗ'—532]

Ἀνταλλάσσω με ὄλους-ες Μ. Μυστικά.
Ἀλληλογραφῶ.

Ἀνδρέαν Ρ. Κούνδουρον
Νεάπολιν (Κρήτης)

[ΔΗ'—533]

Ρ. Τ. ἔλαβα. Μπάνια σὸ Π. Φάλλορ.
Ντανιὺ Νταριέ

[ΔΗ'—534]

Οπαδὲ Ἀμερικανισμοῦ, γιὰτὶ δέν ἀ-
πάντης;
Ντανιὺ Νταριέ

[ΔΗ'—535]

Ἐχουσα ἀνά χεῖρας ἢ Κοκκιννοσκοφίτσα...
15 ἀποκαλύψεις ἰβρώσι... λεξικὸν ἀπο-
καλύψεων!.. Τὴν μεγάλην... Πράσθρον! ἢ
θὰ βοηθήσῃ ἢ ἀποκαλυφθεῖσα Ἰρελλή Κα-
θανέζα. Ἀποκαλύπτουσα ἵνα δημοπρατω-
θῇ τὸ Ἀνόητον Λεξικόν. — Γ. Γ. Ἐννοῖται,
ὄτι καὶ 15 Ψευδώνυμα ἔχουν... ἀπο-
καλυφθῆ ἄλλοις.

«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΤΕΡΩΝ»

[ΔΗ'—536]

Ἄτιαν προσεχῶς προκηρῆσσεται Μέ-
γας Διαγωνισμός.
ΣΚΥΡΙΑΝΟΗΘΙΑ

[ΔΗ'—537]

Βασίλισσες (Νεφερτίτι, Πιωγή Βα-
σίλισσα κτλ.), ποὺ ἀπὸ σῆς θέλει ν'
ἀλληλογραφήσῃ με τὴν
Μικρὴ Βασίλισσα

[ΔΗ'—538]

Μαγεμένη Βασιλοπούλα, τί γίνεσαι;
τί κάνει ἢ Σόνια; — **Λευκὴ Καμείλα**

[ΔΗ'—539]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια με διαπλάσσο-
Ἄπαδης μικρὰς τάξης. Γράφατε: (ΔΗ'
—539) Πίχ-Τακ, γιὰτὶ δέν ἀνταποδίδεις
τετραδιάκι;
Γαλανομάτα

[ΔΗ'—540]

Τί γίνεσαι, Μεγάλῃ Ἰδέα; Στέλλα Βιο-
λάντη, σὲ περιμένο. Ἀνταλλάσσω τε-
τραδιάκια και ἀλληλογραφῶ με ὄλους-ες.
Δ)σις: Ἀνδία Φρασούλαν Ν. Αναγνωστο-
πούλα, Ἀφροδίτης 5. Καλλιθέα-Ἀθηνῶν.
Κυματίζουσα Κνανόβλεψη

[ΔΗ'—541]

Στις: Ἀσιλᾶ, Ἀζιανέ, στέλνω θερμῆς
μετχαριτίας, κι' ἀκόμη θερμότερα συγ-
χαρητήρια γιά τὸ διπλωμα.— **Νινέττα**

ΟΙ ΔΙΔΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ
συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νά δη-
λώνουν ἀμέσως τὴν θέαν τῶν διευθύν-
σων εἰς τὸ γραφεῖόν μας ἀποστέλλοντας
και ὄραμα. 5 διὰ τὴν ἐπιτύχασιν τῆς
νέας ταξίας. Ἄλλως δέν εὐθύνόμεθα
διὰ τὴν ἀπόλειαν τῶν φυλλαδίων τῶν